

GŁOS NARODU

Nr. 285. — ROK XLI.

 REDAKCJA, ADMINISTRACJA i Drukarnia, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11
 KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW. NR. 401.099.

 Redakcja niezamówionych artykułów
 ale zwraca i nie honoruje, listów
 nieopłaconych nie przyjmuje.

SRODA

17 PAZDZIERNIKA 1934.

Przedpłata wynosi:

	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
	z odnośniami	bez odnośniami		
Miesięcznie	5- - zł.	4-50 zł.	5- - zł.	8- - zł.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 191-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

Redakcja przyjmuje strony
od godziny 11. do 13.

Raymond Poincare.

W ciągu kilku dni straciła Francja dwóch swych najwybitniejszych polityków starszego pokolenia: ministra Barthou i b. prezydenta republiki i wielokrotnego premiera i ministra, Raymonda Poincarego. Pierwszy padł ofiarą zamachu w Marsylii, drugi zmarł w parę dni później, przeżywszy lat 74. Pierwszy był czynnym politykiem do ostatniej chwili, drugi wycofał się z niej stosunkowo niedawno, zabierając jednak co pewien czas głos w sprawach polityki między narodowej. Obaj w życiu trzeciej republiki odgrywali wielką rolę. W latach klęski r. 1870/1. chociaż jeszcze dzieci, przeżyli wszystkie związane z nią upokorzenia, więc całej ich działalności politycznej przyswiecał wielki cel: taka odbudowa Francji pod względem moralnym, politycznym i militarnym, aby mogła powetować poniesioną klęskę i odzyskać utracone wówczas prowincje: Alzację i Lotaryngję. I doczekali się obaj tego: R. Poincare na stanowisku prezydenta republiki, L. Barthou jako minister jednego z wojennych gabinetów. Oni to wraz z kilku innymi politykami przygotowali zwycięstwo, które w równej mierze opromieniło ich nazwiska, jak i nazwiska wielkich wodzów bohaterstwa francuskiej: marszałków Focha, Joffre'a, Petaina. Oni stworzyli nową epokę w historii Francji. Nieublagana śmierć raz poraz wyrzywa kogoś z tego szeregu najbardziej zasłużonych. Zmniejsza się ich zastęp, ale w Panteonie Francji imiona ich świecić będą zawsze nieśmiertelnym blaskiem.

Cała działalność polityczna R. Poincarego była niezwykle owocna i pożyteczna dla Francji, ale wielkie zalety jego charakteru zabłysły w całej pełni dopiero w latach wojny wszechświatowej, która go zastała na stanowisku prezydenta republiki. Były to dla Francji lata przełomowe, wymagające niezwykłego hartu ducha, bo późniejsze zwycięstwo poprzedziły długie miesiące klęsk, niepowodzeń i niepewności. Trzeba było posiadać niewyczerpany zapas wiary nie tylko w słuszność sprawy, ale i w siły własnego narodu, aby się nie ugiąć i nie zawahać. I wiarą tą trzeba było ożywiać inne państwa, biorące udział w wojnie narodów. Szczęśliwa Francja miała w te tragiczne dni dwóch wielkich mężów stanu, łączących niespożytą energję z żelazną wolą: Poincarego i Jerzego Clemenceau. Różniły ich zapatrywania na pewne kwestje polityczne oraz odrębne charaktery, ale połączyła ich w decydującym momencie miłość dla kraju i groźące mu śmiertelne niebezpieczeństwo. Współpraca Poincarego i Clemenceau była błogosławieństwem dla Francji i dla wielu narodów. Jej dała zwycięstwo a im wyzwolenie i niepodległość.

Po zwycięskiej wojnie i po ukończeniu kadencji prezydenta, Poincare wycofał się w zacisze życia prywatnego, ale nie na długo. W kilka lat później, gdy Francji, wskutek nieudolnych rządów kartelu lewicy, groziła katastrofa finansowa i gdy podejmowane różne próby ratunkowe nie odnosiły żadnego skutku, opinia publiczna zwróciła się do niego z prośbą o pomoc. I nie zawiodła się. Poincare wrócił do rządów i uratował Francję: powstrzymał spadek franka,

ustabilizował go, zrównoważył budżet i uzdrowił finansowe stosunki. Odnosił nowe zwycięstwo o konsekwencjach pierwszorzędnej wagi dla Francji. Pomogła mu ogromna wiedza, wieloletnie doświadczenie w służbie państwa oraz olbrzymi kapitał zaufania, jakim się cieszył w społeczeństwie francuskim. Wystarczyła wiadomość, że Poincare wraca do władzy, aby uspokoiła się panika, ucichły złowrogie głosy, wieszczące katastrofę, by ustał odpływ kapitałów, by życie we Francji poczęło wracać do równowagi. Nowe zwycięstwo Poincarego było mniej głośne, innego rodzaju była walka, jaką musiała stoczyć, ale skutki jej były niezwykle doniosłe i nie ograniczały się tylko do Francji.

Ze zgonem Poincarego ustępuje z widowni mąż stanu o popularności nie tylko europejskiej, ale wprost wszechświatowej. Inna była jego popularność wśród państw i narodów, tworzących wielką koalicję, walczącą w obronę prawa i sprawiedliwości, a inna w tych państwach, które rozpetali wojnę w celach zabobnych i dla ugruntowania swej potęgi na gruzach innych. Gdy pierwsze widziały w Poincare'm niejako swego woźdźdźdź duchowego i obrońcę wolności, drugie właśnie z tych powodów darzyły go nienawiścią i słusznie dopatrywały się w nim największej przeszkody na drodze do realizacji swych planów i zamierzeń.

Polska, na szczęście, należała do tych pierwszych państw i popularność Poincarego opierała się w niej na takich uczuciach, jak podziw, najgłębsze uznanie i szczerą wdzięczność. W Polsce nigdy nie zapomniano, jaki był jego stosunek do odradzającego się państwa. Poincare był naszym najwierniejszym przyjacielem nie tylko w okresie wojny, ale i później, gdy odbywała się jej likwidacja podczas długotrwałych obrad kongresu Wersalskiego, to też nie dziwnego, że w chwili, gdy nie tylko Francja, ale cała Europa chyliła czoło u trumny wielkiego człowieka, najlepsze uczucia z Polski płyną także do stolicy Francji. Bierzymy najszerzej udział w jej żałobie, bo jest ona wspólną dla wszystkich, którym droga jest wolność.

Poincare zasłużył się dobrze nie tylko Francji, ale także licznym narodom i państwom, które wojnie wszechświatowej zawdzięczają swą wolność i zjednoczenie.

A. D.

Kupni tylko
W DROGERII im. SW TERESY
STEFANA HYŁY KRAKÓW
WISŁNA 6.
 mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie,
 kosmetyki, gabki, galanterja toaletowa,
 zioła, chemikalja i t. d.
TOWAR W WIELKIM WYBORZE,
NA JLEPSZEJ JAKOŚCI.
 Ceny niskie. Ceny niskie.

Warszawa, 16. 10. (Telef.). Ministerstwo Spraw Wewn. odrzuciło rekurs, wniesiony przez Powszechny Związek Obrony Mienia Polskiego Zagranicą, któremu komisariat rządu w Warszawie odmówił legalizacji. Stowarzyszenie to powstało z inicjatywy Żydów, właścicieli nieruchomości na terenie Rzeszy Niemieckiej, obywateli polskich.

Bieda wśród młodzieży akademickiej.

Warszawa, 16. 10. (Telef.) Wczoraj upłynął termin, wyznaczony przez władze wyższych uczelni akademickich w Warszawie dla składania podań o ulgi w zapłacie czesnego na rok akademicki 1934/35. W roku bieżącym dało się zauważyć znaczne pogłębienie się kryzysu wśród młodzieży akademickiej, gdyż zgłoszeń ze strony ubiegających się o ulgi przewyższa

znacznie liczbę zgłoszeń z roku ubiegłego. O ulgi ubiega się na Uniwersytecie około 4.000 akademików, to też trzeba było dla załatwienia formalności zatrudnić personel biurowy Uniw. Warszawskiego w godzinach ponadliczbowych. Na Politechnice Warszawskiej wpłynęło 1400 podań o ulgi, co stanowi 30 proc. zapisanej młodzieży.

Zajścia przy ściąganiu podatków na Podlasiu.

Warszawa, 16. 10. (PAT.) Przed kilku dniami do wsi Rajsk, pow. Bielskiego, przybył sekwestrator skarbowy po należności za zaległe podatki. Kilkadziesiąt osób z pośród mieszkańców tej wsi podburzonych przez paru komunistycznych agitatorów, nie dopuściło sekwestratora do wykonywania czynności sekwestracyjnych. Przybycie sekwestratora w kilka dni później spotkało się z podobnym nastrojem części ludności, która już zgóry była przygotowana do stawienia oporu, ukrywając przytem rzeczy,

mogące ulec zajęciu. Wobec agresywnej postawy zebranych w liczbie około 80 osób, przybyły na miejsce organa policji państwowej i rozproszyły tłum bez użycia broni. Spokój został niezwłocznie przywrócony. Przeprowadzone w związku z tem na miejscu dochodzenia ujawniły głównych podlegaczy i sprawców zajść, których w liczbie 8 z polecenia władz prokuratorskich zatrzymano. Większość z pośród zatrzymanych, jak się okazuje, należy do K. P. Zach. Białorusi.

Tajemniczy Malny był z Kalemanem w Marsylii

w ostatniej chwili porzucił myśl zamachu.

Paryż 16. 10. (PAT.) Aresztowany terrorysta Malny vel Chalny badany przez policję zeznał, iż znajdował się w Marsylii w czasie zamachu na króla, poczem stwierdził iż przed samym zamachem znajdował się wraz z Kelemanem w tłumie, oczekującym na ukazanie się Orszaku królewskiego. Wtedy Malny przed samym zamachem uświadomił sobie, że zamach może po za śmiercią samego króla pociągnąć i inne ofiary, wówczas, jak zeznał, postanowił zaniechać

projektu zabicia króla Aleksandra i chciał uprzedzić Kalemana, lecz obawiając się jakiegoś wystąpienia tego ostatniego wobec siebie, odłączył się od niego i zgubił się w tłumie.

Policja skonfiskowała w Paryżu cały szereg ulotek, rzucających interesujące światło na propagandę terrorystyczną separatystów jugosłowiańskich. W Avignonic w pokoju, w którym mieszkał Malny znaleziono rewolwer i dwie bomby tego samego typu jakie miał Kaleman.

Anglia śledzi rozłam religijny w Niemczech.

Londyn, 16. 10. (Telef. wł.) Cała prasa angielska śledzi ze skupioną uwagą wszelkie przejawy walki protestantów bawarskich z biskupem Rzeszy Muellerem i podnosi, że protestanci bawarscy walczą o czystość wiary przeciwko poganizmowi t. zw. kościoła socjalistyczno-narodowego. Prasa

angielska odnosi się do poczynania opozycji protestanckiej z największą sympatią i można bez przesady powiedzieć, że nie tak nie szkodzi opinii Niemiec w oczach protestantów angielskich jak właśnie ta wojna o sumienie, wszczęta przez hitlerizm w łonie niemieckiego kościoła protestanckiego.

Rusini podziękowali za liceum rolnicze.

Warszawa, 16. 10. (Telef.) Minister oświaty p. Jędrzejewicz przyjął delegację organizacji rolniczych i oświatowych ukraińskich, która wyraziła p. ministrowi podziękowanie za decyzję utworzenia w roku przyszłym liceum z językiem wykładowym ukraińskim i przedstawiła równocześnie p. ministrowi postulaty ukraińskich czynników oświatowych i gospodarczych w dziedzinie szkolnictwa rolniczego. W odpowiedzi p. minister Jędrzejewicz wyraził swoją opinię o zagadnieniach i organizacji przyszłego liceum, obiecując równocześnie zezwolić postulaty ukraińskiej związków roln. załatwić.

Zapowiedziane spotkania polityczne.

Warszawa, 16. 10. (Telef.) W kołach dyplomatycznych mówią, że wbrew pierwotnym pogłoskom spotkania polityczne, zapowiedziane na ostatnie miesiące b. r. dojdą do skutku. Nowy min. spraw zagr. Francji p. Laval udaje się do Rzymu na konferencję z Mussolinim w umówionym przez Barthou terminie to jest 4 listopada. Dojdzie także do skutku wizyta króla rumuńskiego w Paryżu, która zapowiadana była na grudzień.

Znowu odroczenie wyroku B. B.

Warszawa, 16. 10. (Telef.) Wydanie przez sąd klubowy wyroku w sprawie senatora Wyrostka uległo odroczeniu. Nie mogąc doczekać się wyroku p. Wyrostek wyjechał w sprawach osobistych do Krakowa.

Dwa rodzaje „bezpартyjnych“ żydów.

Warszawa, 16. 10. (Telef.). Władzom administracyjnym zgłoszono nowe żydowskie ugrupowanie polityczne pod nazwą „Żydowskie Zjednoczenie Bezpартyjne“. Na czele organizacji stoi mgr. Próżński. Przed kilku tygodniami wpłynęło zgłoszenie organizacji o podobnej nazwie „Zjednoczenia Bezpартyjnego Żydów“, na czele którego stoi dr. Suchotin.

— 00 —

Wzrost obiegu bilonu.

Warszawa, 16. 10. (Telef.) W pierwszej dekadzie października obieg bilonu wynosił 376 milionów zł., z czego na monety srebrne przypadało 287.800.000 zł., na nikłowe i brązowe 88.200.000 zł. W porównaniu z ostatnią dekadą września obieg bilonu wzrósł o 3.900.000 zł.

— 0000000 —

O czym piszą inni?.. W samym sercu bolszewizmu.

„Chwała Bogu“ p. Mackiewicza.

Pos. Mackiewicz w „Słowie“ wileńskim określa politykę zagraniczną prowadzoną przez p. min. Becka jako „genjalną“ (!), natomiast z pogardą wyraża się o polityce b. min. Zaleskiego.

„Za czasów min. Zaleskiego — pisze — Polacy byli przekonani, że najważniejszą rzeczą to „nienaruszalność traktatów“. Min. Zaleski tej nienaruszalności poświęcał 90 proc. swoich przemówień i był ze wszystkich ministrów Europy tym, który o nienaruszalności mówił najwięcej. Metoda min. Zaleskiego była metodą, na której nie może człowiek wykształcony (!) bazować polityki na dalszy dystans. Rzeczą naszą jest broń własnych traktatów, lecz musimy zdawać sobie sprawę, że nie utrzymamy (zwłaszcza sami, jak to było za czasów min. Zaleskiego), całego kompleksu traktatów, wiązanych z imieniem Wersalu, a opasujących swymi skomplikowanymi węzłami całą kulę ziemską. To też chwala Bogu, że min. Beck porzucił metodę gadania na wszystkie strony o nienaruszalności traktatów“.

„Polska jest obecnie w szczytowym punkcie swego powodzenia; za czasów min. Zaleskiego byliśmy sojusznikiem Francji, o którym Francuzi mówili, że jest użytecznym sojusznikiem i nie więcej. Teraz właściwie niema państwa w Europie, któreby nie chciało być naszym sojusznikiem; każdeby z chęcią do nas się zbliżyło“.

Są to poglądy kompromitujące p. Mackiewicza jako publicystę i jako członka komisji sejmowej dla spraw zagr. W szczególności to jego „chwala Bogu“, że Polska nie przykłada wagi do „nienaruszalności traktatów“... Oby się naruszały traktaty nie skrupiła na samej Polsce! Oto się obawiamy. Obawia się cały naród.

Walka „młodych narodowców“ z „starymi“.

Miarą rozstroju, który zapanował w „obozie narodowym“ na tle walki „młodych“ z „starymi“ jest opis zajścia w Łodzi w dn. 26 września, które opisuje tygodnik „Czuwamy“, poznański organ „Związku młodych narodowców“ (secesji ze „Stron. Narodowego“)... W opisie tym czytamy, że na zebraniu Z. M. N. w tym dniu w Łodzi przybyła grupa 60 (!) członków Stron. Narodowego. „wtargnęła przemocą na zebranie, opanowała lokal, przerywała zebranie, mówcy tej grupy zaczęli wygłaszać przemówienia przeciw Z. M. N., poczem zaczęła demolować lokal. Napastnicy zachowywali się niesłychanie. W lokalu były 2 kobiety z dziećmi, których nie chcieli wypuścić. Przy tych zajściach kilku członków odniosło poważne rany: dotkliwie pokaleczono trzech członków m. in. kol. Sarwę, których krew poiała się po całym lokalu. Dopiero w pół godziny potem, kiedy już napastnicy po połamaniu krzesel, po przewróceniu ław i tym podobnych wyczynach najspokojniej wyszli z słowami hymnu „depcem podłość, fałsz i brud“ na ustach, zjawila się policja, która spisała protokół. Kierownik bojówki S. N. Łacnik jest b. komunistą, siedział dwa i pół roku w kryminale, szewe z zawodu. (Łódź, Abramowskiego 12); kiedy odmówiono mu wejścia, krzyknął „chłopy za noże!“

„Jest to o tyle ciekawe, że do niedawna faszcyści i ci „młodzi“ i ci „stary“ stanowili jeden „obóz“.

Nowe niebezpieczeństwo dla konserwatystów.

„Czas“ nakreśliwszy zadania B. B. w obecnej chwili pisze:

„W tym stanie rzeczy, wszystkie grupowania polityczne, które w powyższej pracy biorą udział, skupione w Bezpартyjnym Bloku, musiały dla dobra tej pracy zrezygnować z samodzielnej akcji wśród szerokich mas. Te akcje prowadzi i prowadzić musi wyłącznie Blok jako całość. Różniczkowanie programów może się odbywać na razie tylko u góry. Różniczkowanie takie wprowadzone w terenie, gdzie stacza się stała walka z przeciwnikami dokonywanej reformy, osłabiłoby by mogło tylko wspólny front. Na polu tej walki różniczkowanie programowe muszą zniknąć, a zastąpić je musi jeden wspólny dążenie do naprawy Rzeczypospolitej“.

Czyżby konserwatystom znów coś nowego groziło od przyjaźni?... Biedni ci konserwatycy! Jednego dnia spokojnego nie mają ale podziwianie ich wytrzymałość „Wierności“ Blokowi dotrzymują, choć się im wszystko wali.

Nigdy nie jest za wiele wiadomości z Rosji sowieckiej, zwłaszcza gdy przychodzi z samej Rosji sowieckiej. Czerwony carat zbyt ciężki nad Europą, a wejście Z. S. S. R. do Ligi Narodów zbyt realnie czyni niebezpieczeństwo komunizmu dla całego świata, by można było powiedzieć: dość już o nim wiemy! Rosję bolszewicką trzeba odkrywać w wytrwałym trudzie, bo zamknięta szczelnie przed okiem Europejczyka, ciągle jest jeszcze krajem nieznanym... Któż właściwie w Europie może sobie powiedzieć, że zna bolszewizm, tak w teorii jak w praktyce, że zna go tak np., jak znamy faszyzm lub hitlerizm? A któż zna całą Rosję bolszewicką, cały ten olbrzymi obszar 19 mil. km. kwadratowych zaludniony przez 100 milionów, liczących razem 160 milionów ludzi?.. Z tego względu ołpaci się przeczytać reportaży redaktora „L'Echo de Paris“, p. Kerillis, który we wrześniu bawił w Rosji i teraz w swym dzienniku opowiada wcale ciekawe z tej ekskursji szczegóły. Interesujące zwłaszcza jest to, co pisze o

„RELIGJI BOLSZEWIZMU“. — P. Kerillis twierdzi, że właściwie bolszewicy „nie zabili religii, tylko ją zmienili“. Mianowicie w miejsce wiary objawionej, która panowała za czasów carskich, wprowadzili przymusem i gwałtem „kult wiedzy“, jako „religię“ nową: religię bolszewizmu. I na poparcie swej tezy przytacza p. Kerillis szereg obrazów z życia Moskwy m. in. ze sławnego „planetarium“ (o którym pisaliśmy przed rokiem)... Jest to obserwatorium popularne, w którym przybyszającym robotnikom tłumaczy się „mechanizm świata“ w ten sposób, by zburzyć wszelkie pojęcie Stwórcy i by zniszczyć wiarę w akt stworzenia.

P. Kerillis jednak się myli. Właściwie to nie „kult wiedzy“ stanowi „religię bolszewizmu“. Stanowi ją co innego. Mianowicie — pewnego rodzaju mistycyzm socjalistyczny, mistyczną wiarą w zbawczą siłę teorii i praktyki socjalizmu. „Kult wiedzy“, jako taki, może stanowić namiastkę religii dla kół intelektualistów i pełnił tę rolę w w. 19, kiedy triumf empiryzmu na polu nauk przyrodniczych na pełniały łatwowiernych uczonych nadzieje, że — wiedza powoli dojdzie do jądra wszelkiej prawdy i wszelkiej zagadki. Chłopu lub robotnikowi taka „religia“ nie wystarcza. Jego religia musi mieć kształt skończony i postać realną; nie może zaś być czemś, co się dopiero odkrywa (jak w nauce). I dlatego, jeśli wogóle można tego terminu używać, to „religią“ bolszewizmu jest

MISTYCYZM SOCJALISTYCZNY, który władza bolszewicka stara się za wszelką cenę i na wszelki możliwy sposób narzucić tym swoim „stu narodom“, o których mówił p. Litwinow, zawiadamiając Ligę Narodów o zamiarze wstąpienia Rosji do niej. I właśnie p. Kerillis daje w swych korespondencjach wiele dowodów na to twierdzenie.

Wśród stronnictw politycznych Zjazd Rady Naczelnej Z. Ch. S.

Dnia 14 b. m. odbył się pierwszy Zjazd Rady Naczelnej Zjednoczenia Chrześcijańsko-Spolecznego w Warszawie, poprzedzony Mszą św. odprawioną przez Ks. Prof. Poła Szydelskiego w kościele OO. Kapucynów. Zjazd zgalił Prezes Rady Naczelnej p. Stanisław Burtan. W Prezydium zasiadli pp.: wiceprezesa Rady Naczelnej p. Ludwik Gdyk, b. w. marsz. Sejm, Dr Hlond Jan i Ks. Poseł Szydelski. Referaty wygłosili: organizacyjny — prof. Stefan Bryła, polityczny — sen. Stefan Smólski i gospodarczy — mec. Ryszard Noskiewicz.

Po referatach wywiązała się ożywiona dyskusja, wynikiem której było uchwalenie szeregu rezolucyj: organizacyjnych, politycznych i gospodarczych.

W Zjeździe wzięło udział 60 delegatów z 12 województw, w których istnieją organizacje Z. Ch. S., oraz wielu księży. W tej chwili Zjednoczenie posiada na terenie Polski ponad 200 kół, nie wliczając w to komitetów organizacyjnych i mężów zaufania. Rada Naczelna wyraziła podziękowanie Zarządowi Głównemu, a w szczególności Prezydium za dokonaną pracę w zakresie organizacyjnym we wszystkich ośrodkach Polski. Poniżej przytaczamy rezolucje uchwalone przez Radę Naczelną Zjednoczenia.

Rada Naczelna wzywa wszystkie stronnictwa, zasiadające w Sejmie i Senacie, do wzięcia udziału w pracach nad uchwaleniem nowej Konstytucji, wprowadzenie bowiem w życie tej Konstytucji jest nieodzownym warunkiem pokoju Państwa i zajęcia należytego stanowiska wśród narodów europejskich.

Zjazd Rady Naczelnej Z. Ch. S. wzywa społeczeństwo polskie do zorganizowania jedno-

Michalet w swym dziele: „Pologne et Russie“ — pisze:

„Wczoraj mówiła nam Rosja: jestem chrześcijaństwem. Jutro nam powie: jestem socjalizmem“.

Prawie prorocze były te słowa... Rosja carska — zwłaszcza jej literatura — działała pod wrażeniem, jakby była naczyniem wybranym w rękach Opatrzności i Jej narzędziem do zaśczerpiecia „zgnilemu zachodowi“ prawdziwego chrześcijaństwa „Święta Rosja“! Taka sobie uzurpowała wzniosłą nazwę... To była Rosja wczorajsza.

Dzisiejsza jest do niej bardzo podobna pod pewnym względem, Rosja Lenina i Stalina również chce świat cały „nawrócić“ i chce go „uszczęśliwić“ ustrojem socjalistycznym. Także, jak carska Rosja, aroguje sobie pewnego rodzaju monopol posiadania ideału, w który pewne jednostki przypuszczają, wierzą, a w który wierzyć każą masom... Rosja socjalistyczna jest w pewnej mierze przedłużeniem Rosji carskiej. Schodzi się z nią w kategorii mistyki polityczno społecznej.

TRWAŁOŚĆ NOWEJ ROSJI. — P. Kerillis pyta, czy ta nowa Rosja ma przed sobą przyszłość. Dochodzi do przekonania, że — jej nie ma. Wprawdzie — pisze — niektórzy „glupcy“ wierzą, że ta Rosja dała im wyjaśnienie wszystkich zagadek — wprawdzie ludziom złym ta Rosja pozwala wyladować swą nienawiść — wprawdzie idealisci znajdują w niej niektóre głębokie i szlachetne dążenia ludzkiego serca — wprawdzie ludzie mądrzy odkrywają w niej możliwości wielkich eksperymentów... Jednak mimo to Rosja bolszewicka nie ma długiej przyszłości przed sobą. P. Kerillis, przechodząc przed mauzoleum Lenina na Czerwonym Placu i widząc tłumy chylące się w pokorze przed zwłokami twórcy dzisiejszej Rosji, mówi do siebie:

„Pewnego dnia lud z furją wpadnie na tego zmarłego. Jego zwłoki rzuci w ogień, albo w ciemne nurty Moskwy“.

Lenin bowiem obiecał narodom to, czego żaden człowiek nie może zrobić: pełną szczęśliwość na tym świecie. Był na tyle nierozważny i zuchwały, że zlekceważył historię i doświadczenie, które uczy, że pełnego szczęścia na ziemi nigdy nie było. Ta zuchwałość zemści się na nim.

P. Kerillis mówi to, co sobie powtarzają wszystkie ludzie nie zarażeni materializmem, nie uniesieni świętym stanem techniki, nie wyzbyci podstawowych zasad psychologii. Rosja bolszewicka trzyma się uporem (może i wiarą) pewnych jednostek, ale tylko gwałtem, jeśli chodzi o masy. Tego samego zdania jest francuski publicysta, a to jest tem cenniejsze, że się w niem utwierdził dotykając samego serca bolszewizmu, Moskwy i jej socjalistycznych „świętości“.

W. Z.

poparta i uznupełniona wysiłkiem ku stopniowemu wyprowadzeniu życia gospodarczego z obecnego zastoju. Powiększenia ogólnego dochodu społecznego. Zapewnić to przywrócenie równowagi pomiędzy potrzebami skarbu, a możliwości życia gospodarczego. Uzyskać to się da na drodze zrównoważenia budżetu na poziomie dostosowanym do obecnej zdolności płatniczej społeczeństwa, wzmocnienie życia gospodarczego przez wydatną pomoc kredytową dla warsztatów pracy zgodnie z akcją oddłużeniową, przez ryehlą, istotną reformę podatkową i racjonalne ujęcie ubezpieczeń społecznych. Aktualne postulaty naszych poszczególnych warstw i dziedzin gospodarczych, powinny znaleźć zaspokojenie w ramach polityki gospodarczo społecznej. Należy przede wszystkim przynieść pomoc katastrofalnemu stanowi rolnictwa przez przywrócenie jego rentowności i wydatną akcję oddłużenia. Średnie warsztaty pracy wymagają konsekwentnej pomocy w dziedzinie kredytu i zrewidowania ustawodawstwa podatkowego. Masy pracujące winny znaleźć wzrost zatrudnienia i podniesienia ich bytu w kierunku stopniowego uwłaszczenia. Przeprowadzenie tych doniosłych zadań społeczno-gospodarczych winno następować stopniowo i celowo z unięknieniem eksperymentów i wstrząsów. Około tych zadań powinny jednocześnie się wysiłki Rządu i czynników społecznych w poczuciu wspólności interesów i trosce o rozwój naszej siły gospodarczej, przy wzrastającym poczuciu odpowiedzialności i moralności w życiu społecznym. Będzie to stanowić ważny czynnik przelamania kryzysu i doprowadzenia do lepszej gospodarczej przyszłości.

Rada Naczelna uważa, że trwale rozwiązanie kwestii bezrobocia, a zarazem i rozpoczęcie nędy mieszkaniowej proletariatu jest możliwe jedynie przez tworzenie osiedli podmiejskich, dających łącznie z pracą chałupniczą i budowlaną możliwość samodzielnej egzystencji, oraz przez planową kolonizację.

Następna rezolucja dotyczyła polityki zagranicznej.

Rezolucje Rady Naczelnej Ch. O.

Z Bydgoszczy donoszą, że w niedzielę odbył się tam zjazd Rady Naczelnej Ch. D. pod przewodnictwem senatora Korfanego, który wygłosił referat o sytuacji politycznej. W dyskusji delegaci poszczególnych okręgów zgodnie stwierdzili, że mimo wysiłków obozu sanacyjnego nastroje opozycyjne rosą w społeczeństwie w szybkim tempie. Dalej podkreślono needę w szerokiej masach społeczeństwa oraz we wnętrzu rozkład B. B., który ujawnia się nie tylko we władzach centralnych tej partji, lecz także na prowincji.

Wynikiem całodziennych obrad było uchwalenie całego szeregu rezolucyj. Jedną z nich dotyczy polityki zagranicznej i stwierdza, że usunięcie wszelkich nieporozumień między Polską a Francją jest gorącym życzeniem całego Narodu. — Rząd powinien powstrzymać propagandę niektórych pism sanacyjnych, psujących dobre stosunki Polski z Francją i Czechosłowacją. Poprawienie stosunków z Niemcami nie może wywoływać wrażenia, że Polska sprzymierza się z Niemcami lub Węgrami przeciw Czechosłowacji.

W związku z zapowiedzianą reformą ubezpieczeń społecznych rada naczelna Ch. D. domaga się nie usuwania świadczeń, natomiast usunięcia przerostu biurokracji, a przede wszystkim przywrócenia samorządu w zakładach ubezpieczeniowych.

Osobną rezolucję poświęcono obozowi w Bezie Kartuskiej.

W zakresie szkolnictwa Rada Naczelna Ch. D. zwraca uwagę na mnożące się zatargi z władzami kościelnymi na tle nauczania religji oraz narzucania nauczycieli żydów.

Dzisiaj i codziennie „WANDA“ w teatrze świetlnym

Wielkie święto krajowej produkcji!

Artydzielo filmowe które przewyższa wszystkie najwybitniejsze produkcje zagraniczne. — Czegoś takiego jeszcze nie było! Czegoś takiego u nas dotychczas nie stworzono!

CZY LUCYNA TO DZIEWCZYNA??

Czarująca komedia rozśmieszająca do łez wg scenariusza KONRADA TOMA. W rol. głównych poraz pierwszy Jadwiga Smorska Eugeniusz Bodo Mieczysława Cwiklińska w roli męskiej (!) Władysław Grabowski Kazimiera Skalska, Zygmunt Chmielewski, Paweł Owerło, Zofia Czaplińska, Ela Antoszówna, Czesław Skoneczny. — Reżyserja: Juliusz Gardan. — Muzyka: H. Wars. — Piosenki: Schlechter i Tom. — Kto się chce dobrze ubawić kto chce zobaczyć film naprawdę wesoły i dobry musi oglądać tę arcywesołą farsę — Początek seansów w dniu powszednim o godz. 5. 7 i 9:10. W niedzielę i święta od godziny 3 popoł. — Program Nr. 5. — Sala centralnie wentylowana.

Na wieściach Replitej.

Zgon b. ministra Downarowicza.

We wtorek o godz. 4.30 nad ranem w szpitalu Dzieciątka Jezus w Warszawie zmarł wiceprezydent miasta st. Warszawy, b. minister kultury i sztuki inż. Medard Downarowicz. Wiceprezydent miasta Downarowicz przebywał od 29 lipca b. r. w szpitalu, chory na serce i nerki. Ostatnio wywiązało się zapalenie płuc. Od 2 tygodni stan zdrowia stale się pogarszał. — Ś. p. Medard Downarowicz osierocił żonę Marię oraz dwóch synów Stefana i Jerzego, studentów politechniki. Zmarły liczył 56 lat.

Inauguracja roku akademickiego w Poznaniu.

W ub. niedzielę odbyła się w Poznaniu uroczysta akademja, inaugurująca rok akademicki 1934-35. Po mszy św. w kaplicy zamkowej profesorowie i młodzież udali się do Auli Uniwersytetu na akademję, którą zagnął rektor prof. dr. Runge. Rok ubiegły — zdaniem rektora — nie był pomyślny dla uniwersytetu. Zniesionych zostało 10 katedr, najwięcej na wydziale humanistycznym. Pięciu profesorów przeniesiono w stan nieczynny. Obecnie uniwersytet posiada 105 katedr. Nad wszechnią poznańska ciągle jeszcze wisi groźba likwidacji wydziału rolniczo leśnego. W roku ubiegłym zapisanych było przeszło 5.300 studentów. Dyplomów doktorskich wydano 27, magisterskich 600.

Uczenie ś. p. ks. Szejniewicza.

Niezwykła popularność i głęboka miłość, z jaką spotykał się wszędzie ś. p. ks. Edward Szejniewicz, pierwszy rektor kościoła akademickiego, zgromadziły 14 b. m. olbrzymie tłumy na akademję, poświęconej jego uczczeniu. Akademja była poprzedzona złożeniem wieńca na grobie Zmarłego oraz uroczystym nabożeństwem w kościele św. Anny, odprawionem przez Ks. Arcybiskupa Roppa. W czasie nabożeństwa kazanie wygłosił Ks. Biskup Sługowski.

Akademję w Filharmonji zagał p. St. Teube, przedstawiając charakter uroczystości i wskazania ks. Rektora dla młodzieży. Ze względu na ukończenie Ewangelji przez ks. Rektora, zamieszczono w programie „Rozważania nad Ewangelją“ wypowiedziane przez p. Rogatkiewicza. Przemówienia charakteryzujące sylwetkę duchową i pracę ks. Szejniewicza wśród młodzieży wygłosili pp. Mickiewicz i Pienkowski. Imieniem rektora U. W. i ciała profesorskiego przemawiał p. prof. dr. Wł. Tatarkiewicz. W części artystycznej udział wzięli p. Aleksander Michałowski, p. Czesław Polkowski i Chór kościelny „Ambrosianum“. Obchód odbył się pod protektorem J. M. Ks. Kardynała Aleksandra Kakowskiego. (KAP.).

Rewizja na polskiej plebanji.

W Bolechowcie władze zarządziły poszukiwania za ulotkami antyżydowskimi. Za rzekome rozrzucanie tych ulotek uwięziono absolwenta Akademji weterynaryjnej p. Kuziara i miejscowego organistę. Organistę po przesłuchaniu na policji wypuszczono, p. Kuziara zaś odwieziono do aresztu śledczych w Stryju, gdzie go przetrzymano kilka dni. Równocześnie urządzono rewizję na plebanji łacińskiej. Mimo zapewnień ks. kan. Stasińskiego, że nie ma u siebie żadnych ulotek antyżydowskich, trzech agentów policyjnych w towarzystwie posterunkowych zrewidowało mieszkanie proboszcza, kancelarję parafjalną, przeszukano nawet strych i piwnice i naturalnie — niezgo nie znaleziono.

Prace przy budowie katedry śląskiej wstrzymane.

W związku z katastrofą, jaka wydarzyła się przy budowie katedry przybyła na miejsce wypadku komisja budowlana, która stwierdziła, że obciążenie rusztowania wskutek znalezienia się na jednym odcinku około 100 osób, przekroczyło przeszło trzykrotnie wytrzymałość konstrukcji. Praca około budowy katedry została narazie wstrzymana. W czasie katastrofy rannych zostało około 60 osób.

Ubezpieczalnia warszawska ma zadużo pieniędzy.

„Nowiny Codzienne“ atakują ostro gospodarkę warszawskiej Ubezpieczalni. Dziennik twierdzi, iż Ubezpieczalnia trwoni pieniądze na kosztowne odszkodowania za zrywanie umów. Tak np. Ubezpieczalnia, zrywając umowę z lekarzem naczelnym, drem Bakunem, wypłaciła mu 27.000 zł. odszkodowania. Wicedyrektor Ubezpieczalni Garmat, zwolniony został z miejsca bez podania powodu za odszkodowaniem 14.000 zł. Dyrektor szpitala dr. Jazwiński, zwolniony po 15 latach służby, otrzymał 15.000 zł. odszkodowania, również dyr. Kozłowski, zwolniony po 12-tu latach miał otrzymać znaczne odszkodowanie. Także kilku innych lekarzy zwolniono za wysokimi odszkodowaniami.

Pasmo zbrodni i tragicznych splotów otacza tron jugosłowiański od całych pokoleń.

Do pewnego stopnia dotąd jeszcze tajemniczy mord, popełniony na królu Aleksandrze, jest nowem pełnem grozy wydarzeniem w dziejach dynastji Karageorgewiczów, której założycielem był „Jerzy Czarny“ (Kara), urodzony w 1762 r. pod Belgradem, jako syn prostego wieśniaka.

Ten pierwszy książę Serbji ścigany przez prawo za zabójstwo, schroniwszy się do Austrii, odbył tam kilkuletnią służbę wojskową, uzyskując ostatecznie stopień sierżanta, pozem wstąpił jako ochotnik do zbrojnego oddziału powstańców serbskich, którzy podjęli walkę przeciw jarzmu tureckiemu. Junaetwem swem sprawił, że niebawem stanął na czele własnego oddziału, sformowanego z podobnych jemu strażników. Sprzyjało mu jednak szczęście i już w r. 1800 zdołał opanować Belgrad, a waleczną dalej zwycięsko, uzyskał to, że w r. 1806 Turcja uznała go ostatecznie księciem kraju. Nie oznaczało to jednak jeszcze niepodległości Serbji. Akt odnośny doszedł bowiem do skutku dopiero w r. 1812 w t. zw. pokoju bukareszteńskim. Jednak już w rok później musiał Jerzy Czarny uchodzić zagranicę, gdyż Turcja wyzyskując ówczesne położenie w Europie (wojny napoleońskie), wystąpiła zbrojnie przeciw Serbji, mając po swej stronie ponadto Austrię. Jerzy został przez Austriaków internowany w Grazu, a po zwolnieniu osiedlił się na pograniczu Serbji, gdzie w tym czasie akcja rewolucyjno-narodowa spoczęła w ręku Miłosza Obrenowicza, marzącego o odgraniu roli dziejowej. Gdy przeto Jerzy Czarny na wiadomość o nowych walkach wolnościowych przedostał się z Austrii do Serbji i przybył w okolicę Smedereva, został tam 24 lipca 1817 r.

NA ROZKAZ OBRENOWICZA ZAMORDOWANY.

Jerzy Czarny znany ze swej srogości (podobno z rozkazu jego zginęli własny jego ojciec i brat), padł więc jako pierwszy władca nowoczesnej Serbji, ofiarą równie krwawych metod własnego rodaka, antagonisty.

Zająwszy miejsce swej ofiary, Miłosz Obrenowicz władał do r. 1839, ustępując w tym roku dobrowolnie na rzecz swego syna Michała. Już jednak w trzy lata później zbrodnia pozabawiła młodego króla władzy, syn Jerzego Karageor-

giewicza Aleksander wypełził go bowiem, udawiając się na tronie, co przetrwało do r. 1857. W tym roku Obrenowicze — wśród nich stary Miłosz, wypełzili go z kraju, osadzili Michała z powrotem, ale w r. 1868 padł on z ręki skrytobójców (oficerów), sprzyjających rodowi Karageorgewiczów.

Po krwawych zamieszkach dopiero teraz na czas dłuższy zapewnił sobie władanie Obrenowicze, nie przebiegając w środkach, wśród których nie brakowało nawet spisku Aleksandra Obrenowicza w r. 1903 przeciw własnemu ojcu Miłanowi, przyczem padł on z ręki tajnej organizacji „czarna reka“, na czele której stał pułk. Dimitrijewicz (Apis), zwolennik Karageorgewiczów.

Tron serbski wrócił teraz przy pomocy Austrii do Karageorgewiczów (Pisera I), który jednak w r. 1909 najstarszego swego syna Jerzego, musiał pozabawić dziedzictwa tronu, wyznaczając swym następcą zamordowanego obecnego Aleksandra. Z tego powodu po śmierci ojca przyszło między braćmi do ostrego konfliktu, a gdy rada koronna orzekła prawomocność wyroku ojca, rozpoczął Jerzy zbrodniczą konspirację, w następstwie czego został uznany za umysłowo chorego i zamknięty w zakładzie dla obłąkanych, gdzie przelżywał od 9 lat.

Czy więc zachodzi możliwość, że Aleksander padł od kul członka „czarnej ręki“?

Nie jest to wykluczone. W jej tonie nie brakło bowiem przyjaźni księcia Jerzego, a organizacja ta ponadto obwiniała króla Aleksandra o błędna politykę, zwłaszcza w stosunku do Bułgarii, wobec której „czarna reka“ nie uznaje żadnej drogi ustępstw. Pamiętać też należy, że dnia 26 czerwca 1917 r. po pierwszym zamachu na ówczesnego księcia Aleksandra, rozstrzelany został twórca „czarnej ręki“ pułk. Dimitrijewicz, a 12 oficerów otrzymało po 20 lat więzienia. Czy ręka spiskowca z dnia 9 października 1934 r. nie kierował duch zemsty za krew z 26 czerwca 1917 r. pułkownika Dimitrijewicza, któremu Karageorgewicze zawdzięczali w znacznej mierze odzyskanie tronu, okaże śledztwo może już w dniach najbliższych.

Wszystko to nasuwa jednak obawę, że pasmo tragicznych splotów i niebezpieczeństw otacza dwór jugosłowiański w dalszym ciągu.

Dziś na ekranie teatru świetlnego „UCIECHA“ Starowiślna 16.

Franciszka Gaal znana powszechnie z filmu „CZIBI“ w nowym arcydziele humoru „Wiosenna Parada“

(Frühjahrs parade) Komedja austriacka w języku niemieckim. Scenariusz: Hubert Marischka. — Muzyka Robert Stelz. — W głównych rolach: Wolf P. Retty, Paweł Hörbiger, Hans Moser, Tibor v. Halsnay, Theo Lingg, Hans Richter, Fritz Imhoff, Anton Pointner, Adela Sandrock i inni.

Zdjęcia wykonano w Burgu Cesarskim w Wiedniu.

Czy film z zamachu w Marsylii, będzie wyświetlany w Polsce?

Do ministerstwa spraw wewnętrznych w Warszawie zgłoszone zostały dwa filmy zagraniczne przez ich przedstawicieli warszawskie, zawierające oryginalne zdjęcia zamachu na króla Aleksandra i ministra Barthou w Marsylii. Oba filmy będą przez cenzurę filmową przejrzone, a następnie ministerstwo spraw wewnętrznych po porozumieniu z ministerstwem spraw zagranicznych wyda decyzję czy te filmy mogą być w Polsce wyświetlane. Zwrócić należy uwagę, że we Francji, we Włoszech i w Niemczech filmy wskutek zakazu władz nie są wyświetlane. Jedynie w Londynie film jest od kilku dni wyświetlany i kina cieszą się wielką frekwencją.

„Iskra“ skonfiskowana.

Sanacyjny „Kurjer Wileński“ uległ onegdaj konfiskacie za jedną z wiadomości podanych przez swego korespondenta warszawskiego. — Konfiskata została na drugi dzień uchylona i przy tej sposobności wyszła na jaw pikantna strona tego posunięcia cenzury. Okazało się mianowicie, że była to wiadomość o procesie przeciwko Stanisławowi Ignacemu Rodowiczowi, urzędnikowi departamentu lotnictwa, toczącym się w warszawskim sądzie wojskowym. Otóż wiadomość ta pochodziła od półurzędowej agencji „Iskra“ i przeszła przez cenzurę wszystkich politycznych instancji rządowych w Warszawie. Naskutek remonstracji sanacyjnego dziennika, zdecydowało się starostwo grodzkie konfiskatę uchylić, ale biała plama na dzienniku pozostała. Warto przypomnieć, że był już wypadek podobny, kiedy mianowicie cenzura skonfiskowała wiadomość podaną przez urzędową Polską Agencję Telegraficzną. Za podanie wiadomości z PAT-a został skonfiskowany w swoim czasie „Głos Narodu“.

DEDYKACJA MARSZ. PILSUDSKIEGO DLA CHÓRU DANA. „Chwila“ donosi: „Mar-

szalka Pilsudskiego odwiedził niedawno podczas jego pobytu w Moszczanicy — popularny Chór Dana, który śpiewał Marszałkowi piosenki. Marszałek był bardzo zadowolony i kazał sobie zaśpiewać „Tango pijackie“, które zna z płyty i ze śpiewu swych córek. Po skończonym koncercie, Marszałek ofiarował śpiewakom swoje fotografie z takimi dedykacjami: „Szanownemu panu basowi...“, „Szanownemu panu tenorowi...“, Wysocki, śpiewak-humorysta, imitator instrumentów, dostał najbardziej zabawne dedykacje: „Szanownemu panu tenorowi ze sztuczkami...“.

KRADZIEŻ 45.000 KG. SOLI W CIECHO-CINKU. Zamiejscowy Wydział Sądu Okręgowego we Włocławku rozpatrywał ciekawą sprawę, 29 osób, oskarżonych o kradzież, względnie kupno kradzionej soli w Państw. Zakładach Zdrojowych w Ciechocinku. Systematycznej kradzieży dopuszczali się w ciągu dwu lat (1931—33), robotnicy, którzy skradli razem 900 worków soli, wagi 45 tysięcy kg. Sama opłata monopolowa wyniosłaby blisko 10 tysięcy złotych. Sąd skazał wymienionych oskarżonych na karę więzienia od 6 do 18 miesięcy. Prócz tego skazani uiścić muszą karę pieniężną w wysokości 24.300 złotych, z zamianą, w razie nieściągalności na 243 dni aresztu. Za świadome kupowanie kradzionej soli zasądzone 7 osób na kary w granicach od kilku dni do 10 miesięcy ciężkiego więzienia łącznie z karami pieniężnymi.

100 KLG. SACHARYNY SKRADZIONO ZE SKŁADÓW SKARBOWYCH. Władze skarbowe posiadają w Wilnie specjalne składy przy ul. Pohulanka, gdzie przechowywane są skonfiskowane towary, sprowadzone z zagranicy drogą nielegalną. M. in. w sklepach tych znajdowało się około 100 klg. sacharyny zakwestjonowanej w różnych okazjach a przechowywanej do czasu zatwierdzenia wszystkich formalności. Tymczasem w poniedziałek nadzorca, któremu powierzona jest piecza nad skon-

Twój szczęśliwy los

Znajduje się niewątpliwie

W kolekturze

„DAR“

KRAKÓW.

Karmelicka 8.

Spiesz i zakup go jeszcze dzisiaj!

Ciągnięcie już 18 bm!

Zamówienia zamiejscowe wykonuje się odwrotną pocztą, po wpłaconiu należności na konto P.K.O. Nr. 408.678.

Z całego świata.

1600 górników strajkuje pod ziemią

Strajk głodowy górników w Pięciu Kościołach na Węgrzech przybiera coraz groźniejsze rozmiary. Dotychczas strajkuje tysiąc sześćset robotników. Z polecenia przebywającej w Wiedniu generalnej dyrekcji towarzystwa, do którego należy kopalnia, przetrwano prace, wskutek czego bez zajęcia pozostało 4.800 robotników. Dla zapobieżenia rozruchom, rząd wysłał do Pięciu Kościołów dwa pułki piechoty i oddział złożony ze 100 żandarmów. Strajkujący górnicy są podobno zupełnie wyczerpani, a 50 z nich jest niebezpiecznie chorych.

Obrzmił pożar w śródmieściu Paryża.

W gmachu wielkiego dziennika paryskiego „Le Journal“ wybuchł w poniedziałek wieczorem pożar, który odrzucił przybłądzone rozmiary. Z powodu krótkiego spiecia zapalił się w drugiej kondygnacji suteren składy papieru i oliwy. Wezwane 4 oddziały straży ogniowej przystąpiły w maskach gazowych do energicznej akcji ratunkowej. Robotnicy, zajęci w drukarni, zdołali opuścić hale, natomiast — jak przypuszczają — nie zdołali wy dostać się z kłiszarni jeden z pracowników. O godz. 9-ej dym przedostał się na górne piętra. Zarządzono ewakuację z gmachu wszystkich pracowników technicznych i redakcyjnych. Ewakuowano również mieszkańców przyległych kamienic. Pożar ugaszono późną nocą.

Nagła powódź w Danji.

Gwałtowna burza połączona z ulewą, która w ostatnich dniach nawiedziła rozmaite prowincje Danji, spowodowała w wielu miejscowościach gwałtowny przybór wód i powódzie. Największe opady były w zachodniej Jutlandji, gdzie w okolicach Randors rozpoczęła się powódź, której rozmiary są niemal takie, jak w roku 1921. W ciągu paru godzin woda w Fjordzie Randers podniosła się o półtora metra i zalala przylegającą do portu część miasta. — Mieszkańcy wielu domów musieli się ratować ucieczką przez okna. Zniszczeniu uległy znaczne zapasy towarów. W okolicach miasta zatono 30 sztuk bydła. Gwałtowny przybór wywrządził także wielkie szkody na wybrzeżu kresundzkim.

W porcie kopenhaskim, poziom wody podniósł się o 65 centymetrów ponad stan normalny.

—000—

W niewielu słowach.

Według doniesień z Manilli nad miastem przeszedł gwałtowny tajfun. Ulice miasta znajdują się pod wodą. Połączenie radjowe z Filipinami jest przerwane.

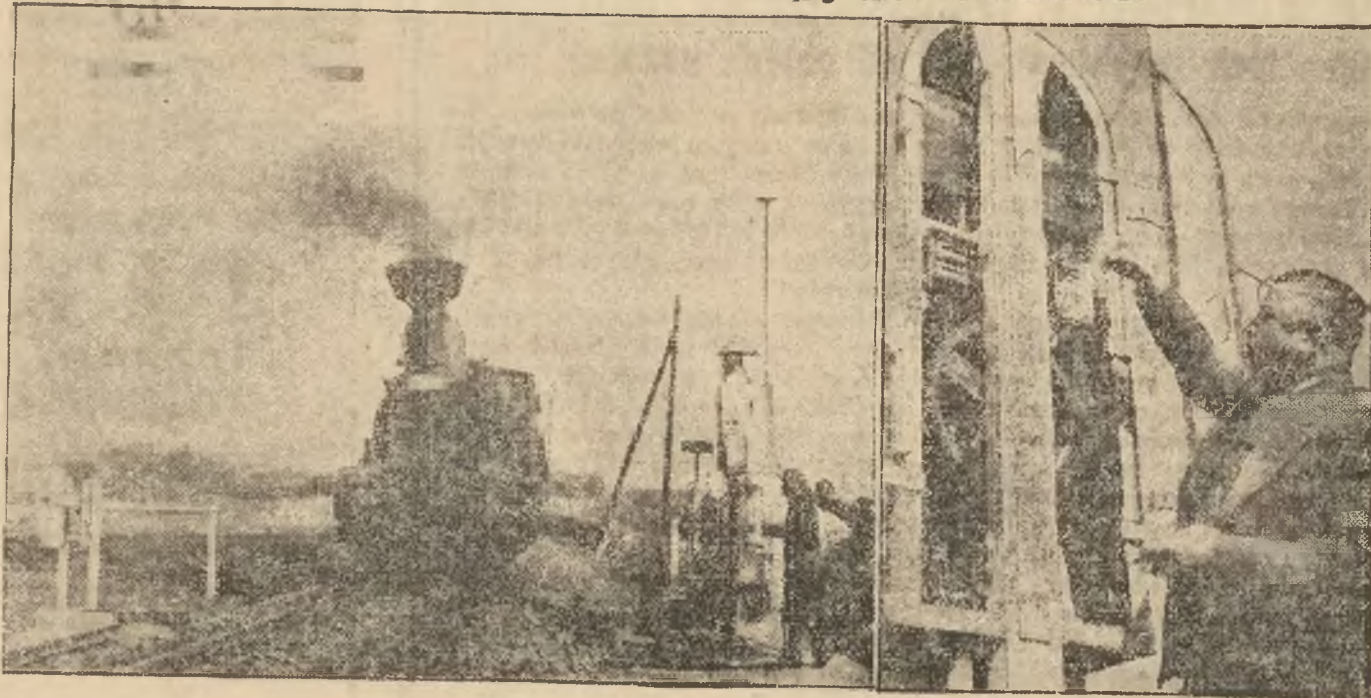
Nad południową częścią Tunisu przeciągnął gwałtowny huragan, połączony z ulewą deszczem. Rzeki wystąpiły z brzegów. Komunikacja jest całkowicie przerwana. Szkody obliczane są na zgórą 10 milionów franków.

W poniedziałek w nocy spadł w górach w połudn. Niemczech olbrzymi śnieg. Grubość warstwy śniegu na szczytach wynosi 10 cm.

W sali konsystorskiej przemienionej na kaplicę w Citta del Vaticano Ojciec św. pobłogosławił związek małżeński swego bratanka hr. Franko Ratti z Angelią Marią Crespi, córką senatora Crespi, przemysłowca medjolańskiego.

fiskowanymi towarami stwierdził, że cała sacharyna w zagadkowy sposób zginęła. Ogłędziny wykazały, że zaszedł tu wypadek włamania.

Pociąg zamyka sam rampy przejazdowe.

Czech Fryba zgłosił w czechosłowackim ministerstwie komunikacji wynalazek, który jest niezmiernie doniosłym. Oto według pomysłu Fryby rampy na przejazdach będą się zamykać automatycznie, skoro tylko pojawi się w pewnej odległości pociąg. Po przejeździe pociągu rampy podniosą siężnowu „same” do góry. Wynalazek polega na aparaturze, która ma być umieszczona pod torem. Na nią oddziaływać ma ciężar pociągu. Na lewo: pociąg na przejeździe, na prawo: wynalazca Fryba przy swym wynalazku.

Sport.

Polska na I-szem miejscu w zawodach o puchar Europy Środkowej.

Po niedzielnych meczu bokserskim Polska — Czechosłowacja, Polska wysunęła się na I-sze miejsce w tabeli zawodów o puchar Europy Środkowej. Drugie miejsce zajmują Węgry, a trzecie faworyt turnieju — Niemcy. Tabela zawodów jest następująca:

	gier	pkt.	st. zw.	spotk.
1. Polska	3	4:2		27:21
2. Węgry	3	4:2		26:22
3. Niemcy	1	2:0		13:3
4. Czechosłowacja	2	2:2		16:16
5. Austria	3	0:6		14:34

CRACOVIA WYBIERA SIĘ DO GRECJI.

Zarząd Cracovii projektuje wyjazd drużyny piłkarskiej na tournée do Grecji w okresie świąt Bożego Narodzenia. Pertraktacje są w toku.

NIESPODZIEWANA PORAZKA CZARNYCH.

W Stanisławowie w meczu o wejście do Ligi lwowskiej Czarni odnieśli porażkę z miejscową Rewerą 1:2 (1:2).

SENSACYJNY WYNIK MECZU CZECHOSŁOWACJA — SZWAJCARJA.

W Genewie wobec 15.000 widzów rozegrany został międzypaństwowy mecz piłkarski Szwajcaria — Czechosłowacja o puchar Środkowej Europy. Mecz zakończył się nieszczerolnym wynikiem Czechosłowacji, która zdołała wywalczyć zaledwie wynik nierozstrzygnięty 2:2. Do przerwy prowadzili Szwajcarzy 2:1, przyczem na minutę przed przerwą wynik brzmiał 2:0 dla Szwajcarów.

— 60 —

Tragiczny wypadek niem. sportowców.

Na szosie Zduny — Odolanów wydarzył się tragiczny wypadek. Mianowicie szosa tą jechał motocyklem p. Funde z p. Olzogiem, kapitanem drużyny futbolowej z Niemiec, obaj obywatel niemieccy, celem wzięcia udziału w meczu piłkarskim, jaki ta drużyna miała rozegrać w Krotoszynie i Zdunach. W czasie postoju przed jedną z gospód nadjechał samochód, który zaczął o motocykl i pociągnął go o kilkanaście metrów po szosie, przyczem obaj motocykliści zostali przez samochód przgniecieni. Wskutek wypadku zarówno Funde jak i Olzog doznali obrażeń wewnętrznych tak ciężkich, że życiu ich zagraża poważne niebezpieczeństwo.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty

Od soboty dnia 13 b.m. w kinoteatrze „SZTUKA”

Film radości i śmiechu! Rewelacyjna niespodzianka dla zwolenników humoru!

Burza w szklance wody

arcydowcipna szampańska komedia wiedeńska, pełna kapitalnych sytuacji i zabawnych pomysłów. — Tempo. — Pikanteria. — Werwa — Cudowna muzyka i piosenki. — W gł. rolach bezkonkurencyjni pionierzy wiedeńskiego humoru: przemiła, filuterna, rewelacja ekranów. Hansi Niese oraz Renata Müller i Harald Pausen. Film ten rozśmieszysz wszystkich do tej

„Chrystus Eucharystyczny zwycięża, panuje, rządzi”

Z KONGRESU EUCHARYSTYCZNEGO W BUENOS AIRES.

Przemówienie Ojca św do kongresu

W d. 13 bm. o g. 16-tej według czasu europejskiego Ojciec św. w prywatnej swej bibliotece wysłuchał przez radio nabożeństwa pontyfikalnego odprawionego w Buenos Aires przez Ks. Kardynała Pacelliego, poczem przemówił po łacinie jak następuje:

„Chrystus, Król Eucharystyczny, zwycięża. Chrystus Król Eucharystji panuje. Chrystus Król Eucharystji rządzi. Łączymy się duchem z Wami w weselu i radości Waszej, podziwiając dzisiaj zbożne wysiłki Wasze, najmiłsi synowie w Chrystusie. Dzięki genjuszowi Marcowego jesteście jakby osobicie obecni wśród Was. Zaprawdę Chrystus Król Eucharystji triumfuje w Waszym przesławnym zgromadzeniu. Oby wreszcie triumf i Pokój Najłagodniejszego i Najmiłszego Króla naszego. Jego zwycięstwo i panowanie rozpostarło się z przesławnej ziemi argentyńskiej po całym świecie i zawiadnęło umysłami i wolą wszystkich ludzi. W tem panowaniu bowiem Chrystusa rozbitý świat znajdzie prawdziwy, trwały i wolny od niebezpieczeństw pokój, który istnieć może jedynie w Królestwie Chrystusowym. Gorąco Boga prosząc, podnosimy nad Wami wszystkimi i nad każdym z osobna w zastępstwie Chrystusa prawiąc i udzielamy błogosławieństwa apostołskiego za przyczyną Najświętszej Dziewicy Marii z Lujon, szczególnej Patronki Rzeczypospolitej Argentyńskiej: św. Michała Archanioła i św. Jana Chrzciciela, Apostołów Piotra i Pawła, męczennika św. Rocha, św. Alfonsa Gonzales, św. Jana z Castillo i Wszystkich Świętych. Niech błogosławieństwo Boga Wszemogącego Ojca i Syna i Ducha św. zstąpi na Was i na wieki pośród Was niech pozostanie”.

Przemówienie to transmitowane bezpośrednio do Buenos Aires i tam rozgłoszone przez specjalnie ustawione głośniki, przyjęte było z nieopisanym entuzjazmem wiernych. (KAP.)

W koronnym hołdzie przed Chrystusem Utajonym.

Nabożeństwa dla dzieci w drugim dniu kongresu przy czterech jednocześnie ołtarzach w parku Palermo odprawili kardynalowie: arcybiskup Paryża Verdier, prymas Polski August Hlond, patriarcha Lizbony Goncalves i arcybiskup Rio de Janeiro Leme da Silveira. Centralny kapłanów rozdawało Komunię św. dzieciom, których zebrało się z różnych stron Argentyny i innych krajów Ameryki Południowej przeszło sto tysięcy.

Drugą wielką budującą manifestacją tego dnia była nocna adoracja mężczyzna. Wieczorem na wielkim placu Kongresu zgromadzić się poczęły niezwykle liczne grupy mężczyzn i młodzieży. Wzdłuż ulicy Avenida de Mayo rusza długi pochód. Otwierają go stowarzysze-

nia młodzieży z Argentyny, Brazylii, Peru, Chile. Dalej kroczą delegacje narodów europejskich, których długi szereg otwiera reprezentacja polska. Przy śpiewie „Lauda Jernazalem Domjnum” pochód zatrzymuje się na Piazza de Mayo, gdzie szereg mówców wygłasza do uczestników przemówienia w najrozmaitszych językach świata. O północy w katedrze, przepelnionej do ostatniego miejsca rozpoczyna się Msza św. Jednocześnie rozpoczynają się nabożeństwa w innych kościołach. Wznoszący jest widok Indian, słuchających Mszy św. siedząc w kuczki z twarzą zasłoniętą rękoma na znak pokory i oddania. Po nabożeństwie rozpoczyna się adoracja Najświętszego Sakramentu. O świcie rozpoczyna się generalna Komunia św., którą bez przerwy rozdaje blisko 200 kapłanów.

Dzień sobotni poświęcony był złożeniu hołdu Najświętszej Marii Pannie, przedwzrostkiem czczonej w Argentynie Nuestra Senora de Lujon.

Przemówienie ks. kardynała Hlonda na Kongresie.

Na pierwszym kongresowym zebraniu ogólnym w parku Palermo po błogosławieństwie Najświętszym Sakramentem pierwsze przemówienie wygłosił ks. Kardynał A. Hlond, Prymas Polski. W przemówieniu swym, wygłoszonym po hiszpańsku, dostojny mówca nazwał Buenos Aires wiernym odbiciem Rzymu, podobnie bowiem jak Rzym piękne i gościnne to miasto łączy dziś w swoich murach u boku przedstawiciela Ojca św. wszystkie narody, wszystkie kraje i wszystkie języki świata w uroczystym i pobożnym hołdzie Chrystusowi utajonemu w Najświętszym Sakramencie.

Rzeczy ciekawe

PRZED WSZECHŚWIATOWĄ WYSTAWĄ W BRUKSELI.

Prace przygotowawcze do wszechświatowej wystawy, która otwarta ma być w kwietniu roku przyszłego w Brukseli, posuwają się szybko naprzód. Jednym z najbardziej interesujących działów na wystawie będzie jej część, zwana „Stara Bruksela”. Będzie to dzielnicą, przedstawiającą dawną Brukselę z jej najlepszych dawnych czasów za panowania Karola Lotaryńskiego. Kamień po kamieniu zrekonstruowane tam będą dawne siedziby magnackie. Znajdziemy tu wiernie kopie najpiękniejszych pałaców Brabancji, dom księcia de Nassau, hotel de Rubempre, słynny „Dom Złotników”, fontannę Karola V, oraz setki malowniczych i charakterystycznych domów starej Flandrii. „Stara Bruksela” będzie terenem wielkich zabaw ludowych, tzw.: „Kermesse flamande”. Komitet organizacyjny wystawy opracuje program oryginalnych uroczystości, widowisk i pochodów, odtworzonych według obrazów mistrzów flamandzkich, które będą miały za tło malownicze mury dawnych pałaców i domów.

Radio.

Byrd pod biegunem słucha głosu swego dziecka przez radio

24 lutego br. rozpoczęła swój regularny program radiostacja nadawcza admirała Byrda na Biegumie Południowym. Studjo radiowe zbudowane w małej skleconej z desek budzie, leży w środku śnieżnej pustyni. Cała Ameryka słucha tych audycji z zapartym oddechem. W miesiącach letnich można i w Europie słyszeć ten jedyny w swoim rodzaju program, gdyż amerykańskie stacje Columbia Broadcasting System transmitują go około godz. 3.00 w nocy według czasu środkowo-europejskiego. Amatorzy posiadający dobre odbiorniki krótkofalowe mogą bezpośrednio odbierać program Byrda około godz. 2-iej w nocy. Stacja nadawcza ekspedycji nadaje na fali 22.5 m. z siłą 1 kw.

Program radiostacji Byrda jest gwoździem tygodniowego programu Columbia Broadcasting System. Transmisje odbywają się zwykle rozmowa dyrektora stacji nowojorskiej z admirałem Byrdem. Potem wymienia się wzajemnie nowości i komunikaty naukowe. Najbardziej jednak słuchacze interesują się prywatną niejako częścią tych transmisji. Na zakończenie transmisji polarnych słuchają Amerykanie zwykle prostych amerykańskich pieśni uczestników ekspedycji.

Zapewne najwięcej słucha tych transmisji młoda żona admirała Byrda. Jedynym jej zamknięciem jest, że dziecko nie umie jeszcze mówić. Wybrnięto jednak z tego kłopotu. Mikrofon przechyleno nad kołyską dziecka, aby dać możliwość ojeu oddalonemu o setki tysięcy kilometrów słuchanie kwilenia jedynaka.

Programy stacji radiowych.

Czwartek 18 października 1934. r.

Kraków, (304.3) G.: 6.45 Audycja poranna z Warszawy; 7.40 Program na dzień bieżący; 7.50 Pogadanka dla pań; 11.57 Sygnał czasu, hejnał z wieży Marij; 12.03 Transmisja z Warszawy; 15.35 Komunikaty lokalne; 15.45 Transmisja z Warszawy; 17.50 Skrzynka pocztowa; 18.00 Odczyt: „Jak się zachowały poszczególne rośliny uprawne podczas powodzi i jaka stąd wypływa nauka”; 18.15 Płyty; 18.45 Tr. z Warszawy i Poznania; 19.30 Płyty 19.45 Program na dzień następny; 19.50 Wiadomości sportowe z Warszawy; 19.55 Lokalne wiadomości sportowe; 20.00 Transmisja z Warszawy; 23.45 Koncert reklamowy; 24.00 Transmisja z Warszawy.

Lwów, (377.4) G.: 6.45 Audycja poranna z Warszawy; 17.50 Listy i programy; 19.30 Muzyka lekka z płyt 19.56 Lokalne wiadomości sportowe.

Warszawa, (1345) G.: 6.45 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”; 6.52 Gimnastyka; 7.15 Dziennik poranny; 6.50, 7.08, 7.25 Muzyka poranna z płyt; 7.35 Chwilka pań domu; 7.40 Zapowiedź programu; 7.50 Koncert reklamowy; 11.57 Sygnał czasu; 12.00 Hejnał z Krakowa; 12.03 Wiad. meteorologiczne; 12.05 Przegląd prasy; 12.10 Słuchowisko dla dzieci; 12.30 i 13.10 Poranek szkolny; 13.00 Dziennik połud.; 13.05 Z rynku pracy; 13.30 Wiadomości o ekspozycji polskim; 13.35 Przegląd giełdowy; 15.45 Koncert muzyki lekkiej; 16.45 Lekcja języka francuskiego; 17.00 „Teatr Wyobraźni”, słuchowisko; 17.50 Skrzynka pocztowa; 18.00 Odczyt z Krakowa; 18.15 Płyty; 18.45 „Co, czytać”; 19.00 Recital z Poznania; 19.20 Pogadanka aktualna; 19.30 Płyty; 19.45 Program na dzień następny; 19.50 Wiadomości sportowe 20.00 Koncert muzyki lekkiej; 20.45 „Cyrułik Sewilski” — opera z Turynu; w przerwie pierwszej ok. godziny 21.25: Dziennik wieczorny; w przerwie drugiej ok. godziny 22.40 Jak pracujemy w Polsce; 23.45 Koncert reklamowy; 24.00 Wiadomości meteorologiczne; 24.05 Gawęda z ang. słuchaczami.

Katowice, (395.8) G.: 15.35 Wiadomości gospodarcze; 17.50 Pogawędka Cioci Heli z dziećmi 18.00 Feljeton sportowy; 19.56 Wiadomości sportowe ze Śląska.

Ruch wydawniczy

„Przyroda i Technika”, czasopismo poświęcone popularyzacji nauk przyrodniczych i technicznych. Wydaje Książnica-Atlas, Lwów. Prenumerata roczna 8.40 zł.

Ostatni numer „Przyrody i Techniki” przynosi następujące artykuły: Dr. Karczewskiego: „Izotop helu i trzeci izotop wodoru”; Inż. J. Ingłota: „Alotropie”; przedstawiający całokształt tego interesującego problemu; St. i A. Kelerów: „Zółw błotny”; St. Siedleckiego: „Ostatni dzień na wyspie”; zawierający ogromnie interesujący opis statku połowiącego wieloryby.

Pozatem liczne i ciekawe drobne notatki, informujące czytelnika o najnowszych postępach wiedzy czystej i stosowanej tak w Polsce jak i w całym świecie.

Złóż składkę na powodzian.

To slychać w Krakowie.

Sroda 17: Malgorzata Marji Alacoque p., Marjanda.
Wschód słońca 6.15, zachód 16.21.
Długość dnia 10 godz. i 38 min.
Czwartek 18: Łukasza ewang., Juljana i Tryfonji.
Wschód słońca 6.04, zachód 16.37.
Długość dnia 10 godzin i 35 min.

POZIOM WISŁY podnosi się, w dalszym ciągu. Wczoraj o godzinie 13 Wisła pod Krakowem weszła o 3 m. 37 cm, ponad poziom normalny.

ZAMKNIĘCIE ULICY LUBICZ. Spowodu robót tramwajowych zamyka się część tej ulicy dla ruchu kołowego na przestrzeni od ul. Bosackiej do ul. Arjańskiej, a ruch ten skierowuje się przez ul. Bosacką, Lubomirskiego, Arjańską, względnie przez ulicę Botaniczną, Kopernika i Strzelecką.

KONIEC OKRESU ULGOWEGO WZGLĘDNIEM BEZPŁATNEGO ZAKŁADANIA TELEFONU przypada na dzień 31 bm.

NA OSTATNIM TARGU placem nast. ceny: Za mleko niezbiert. litr 0.16—0.20, śmietana 0.80—1.20, śmietanka 0.50—0.60, ser zwyecz. kg. 0.60—0.80, masło deserowe 2.80—3, zwyeczajne 2.20—2.40, jaja sztuka 0.07—0.09, ziemniaki kg. 0.07—0.08, buraki 0.06—0.10, marchew 0.07—0.10, cebula 0.14—0.16, pietruszka 0.10—0.12, seler 0.12—0.15, pomidory 0.60—0.75, jabłka kg. 0.35—1, gruszki 0.50—1.40, brzosznice litr 0.40—0.45, kura sztuka 2—3.50, kaczka żywa 1.50—2.50, bita 1.20—2.50, gęś żywa 3—4.50, bita 2.50—4, indyk i indyczka 2.50—6, kurczeta para 1.50—2.50.

SMIERĆ OFIARY BÓJKI. Pobity w dniu 14 bm. Emil Grzanka, funkcjonariusz kolejowy Koszykarska 12, przez Józefa Sarówkę i Tadeusza Pyrczaka, o czym pisaliśmy onegdaj, zmarł wskutek odniesionych ran w dniu 15 bm. w szpitalu św. Łazarza.

NIE PILNOWAŁA TOREBKI. Wolf Mela Kochanowskiego 22, doniosła organom PP., że dnia 15 bm. o godzinie 11, skradziono jej w czasie zbiórki ulicznej ze stolika, przy ul. Starowiślniej, torebkę damską z kwotą 110 zł.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

O WŁOZDZIMIERZU PERZYŃSKIM i jego twórczości, spowodu wznowienia „Lekkomyślnej siostry” w Teatrze miejskim im. Słowackiego, wygłosi odczyt Kazimierz Czachowski, w piątek 19 bm. o godzinie 7 wieczorem, w Collegium Wykładów Naukowych (Rynek główny A—B l. 39).

CYKL WYKŁADÓW NA TEMAT EWANGELJI. W d. 19 b. m. o godzinie 8-mej wieczorem rozpocznie się cykl wykładów na ogólny temat: „Ewangelia jako podstawa nauki chrześcijańskiej”. Wykłady te, urządzone staraniem Nar. Org. Kobiet będą się odbywały przez sześć tygodni co piątek o tej samej godzinie w lokalu Organizacji Rynek Główny 6 drugie schody z podwórza I-sze piętro z ganku na lewo. Pierwszą konferencję wygłosi prof. U. J. ks. dr. Archutowski na temat „Tradycja i Pismo święte”.

W KRAK. TOWARZYSTWIE TECHNICZNYM przy ul. Straszewskiego 28 odbędzie się w piątek 19 bm. o godzinie 19-tej zebranie, na którym p. inż. Wiesław Styś wygłosi odczyt na temat: „Teoria prawdopodobieństwa we fizyce” (z obrazami świetl.). Goście mile widziani.

—oo—

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Sroda 17. 10. „Domek z kart”.
Czwartek 18. 10. „Lilla Weneda”.
Piątek 19. X. „Tak się zdobywa kobiety”.

—XX—

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

ŚWIT: Pat i Patachon jako kompozytorzy.
WANDA: Czy Lucynda to dziewczyna.
APOLLIO: Imperatorowa.
SZTUKA: Burza w szklance wody.
UCJECHA: Wiosenna parada (Fr. Gaal).
SLONKO: King Kong.
PROMIEN: Parada rezerwistów.
ADRIA: „Pogoń za księżycem” i „Podróż poślubna”.
BAGATELA: Symfonia Życia, na scenie reżysera pt.: Nasz stary Kraków.
DOM ŻOLNIERZA: Od 15 — 18 października 1934 r. „Nie pożądaj żony bliźniego twego”.

—oo—

Z TEATRU MIEJSKIEGO IM. J. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj w środę na przedstawieniu po cenach najniższych, świetna komedia muzyczna Granichstaedtena „Domek z kart”, z pp: Ja rozewską, Wojteckim i Wyrwicz-Wichrowskim w rolach głównych.

Jutro po cenach niższych, „Lilla Weneda” J. Słowackiego w nowej inscenizacji Dyr. Osterwy, w dekoracjach prof. Fryeza z muzyką dyr. Wallek-Walewskiego.

Pod kierunkiem reż. J. Karbowskiego odbywają się próby świetnej komedji W. Perzyń-

Inauguracja 10 roku szkolnego na Wyższym Studium Handlowym.

Nowy, dziesiąty z rzędu, rok szkolny rozpoczęło Wyższe Studium Handlowe nabożeństwem w kościele św. Anny, odprawionem przez ks. prałata Masnego.

Po nabożeństwie zaproszeni goście, profesorowie, oraz studenci uczelni zebrał się w wielkiej auli studjum na uroczystą inaugurację. Rozpoczął ją dyrektor W. S. H. prof. dr. Bolland, który zabrał głos po odśpiewaniu przez chór akad. „Gaud Mater”. Powitawszy przybyłych gości, wśród których widzieliśmy p. wojewodę Kwaśniewskiego, p. prezydenta Kaplickiego, p. rektora Maziarskiego, ks. prałata Masnego, p. plk. Bolesławicza i innych, dyrektor Bolland przedstawił założenia i zamierzenia ideologiczne uczelni, stwierdzając że ideologię tę Wyższe Studium Handlowe zrealizowało w poważnej części czynem. Mówiąc o zasadach nuczelnicy szkoły zaznaczył, że pierwszą z nich stanowi to że **koniecznością kształcenia i wychowywania w niej umysłowości inicjatorskiej i twórczych w dziedzinie myśli i czynów gospodarczych** w pierwszym rzędzie, w drugim zaś rzędzie wychowywanie **wykonawców życia gospodarczego, którzy w przyszłości mogliby się stać jego inicjatorami.** Zasadę tę opierają kierownicy uczelni na przeświadczeniu, że **wybitnym organizatorem gospodarczym nie koniecznie trzeba się urodzić!** Uzdolnienia i umiejętności inicjatorskie można także uważać za właściwości dające się przekazywać zapomocą **celowego nauczania.** Nauczanie to jest właśnie jednym z celów Wyższego Studium Handlowego.

Następnie dyr. Bolland uzupełnił swe przemówienie kilkoma szczegółami dotyczącymi ub. roku szk. W roku tym praca uczelni odbywała się w trudnych warunkach z powodów natury ogólnej. Szczególną troską profesorów szkoły była sprawa, czy i jaką pracę otrzymują jej absolwenci. Dyr. Bolland stwierdza, że **stosunki tu są znacznie lepsze niż w innych zawodach.** Niektórzy profesorowie W. S. H. dysponujący posadami stwierdzają, że **niejednokrotnie nie mogli znaleźć kandydatów na wolne stanowiska!**

Z nowym rokiem szkolnym zapisało się na 1. rok studjów **znacznie więcej studentów niż w roku ub.** Zaznaczył się duży wpływ młodzieży ze Śląska. Wielu dyplomantów uczelni otrzymało posady w skarhowo-

ści, dlatego dyrekcja zorganizowała osobny kierunek studjów skarbowo-celny. Studenci, którzy tę specjalizację studjów sobie wybierają, otrzymują poza ogólnem wykształceniem gospodarczem, oraz bardzo obszernem wykształceniem prawniczym, wykształcenie w dziedzinie skarbowości i celunkowości, tak bardzo pożyteczne w służbie skarbowej, ponadto bardzo obszerne wykształcenie towaroznawcze niezbędne dla służby w celnictwie.

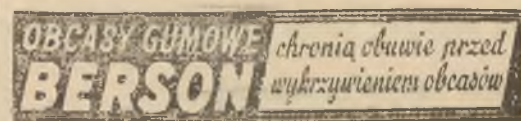
Obszerne, gruntowne i badawcze kształcenie towaroznawcze, które jest specjalnością krakowskiej uczelni, na całym obszarze Rzeczypospolitej, pogłębiła ona z nowym rokiem naukowym. — Różniczkowano to kształcenie w pięciu kierunkach: Jeden to wspomniany przed chwilą **kierunek celny.** Drugi to **kierunek przygotowujący do służby nauczycielskiej w średnich szkołach handlowych.** Trzeci to kierunek przygotowujący do **małej i średniej wytwórczości towarowej.** Czwarty kierunek specjalizacji towaroznawczej to kształcenie **rzeczoznawców-specjalistów** w zakresie wszelkich gałęzi towarów, w szczególności do dyspozycji sądów i władz. Piąty kierunek to towaroznawcze kształcenie **eksporterów polskich towarów.**

Tak pomyślna towaroznawcza specjalizacja studentów W. S. H. ma na tle ogólnych założeń ideologicznych uczelni być jeszcze jedną drogą do osiągnięcia jednego z wielkich jej celów, do którego uczelnia od chwili jej założenia dąży, mimo trudności niezłomnie i bez przerwy do celu, który zwłaszcza dzisiaj jest tak bardzo aktualnym: celem tym jest współdziałanie ze wszystkimi do tego celu powołanymi czynnikami, by **poprzez gospodarcze kształcenie młodzieży i gospodarzą pracę badawczą — w epoce mocarstwowej Polski politycznej — dojść do mocarstwowej Polski gospodarczej.**

„Mam nadzieję, że i w roku bieżącym do tego celu się zbliżymy. W Imię Boże otwieram Wyższego Studium Handlowego rok naukowy dziesiąty” — zakończył dyr. Bolland.

Następnie prezes Akademii Umiejętności prof. Wróblewski wygłosił odczyt pod tyt. „Nowe podstawy obrótu”, z którego ciekawsze fragmenty drukujemy na str. 6-tej.

—oo—

Więcej dużych wygranych i więcej wybrańców Fortuny.

Kolona loterii jest główną wygraną w IV-tej klasie, wynosząca milion złotych. Jak się okazało przed kilku tygodniami, milion ten może od razu uszczęśliwić kilkanaście rodzin. Ale potem mamy całą masę głównych wygranych po 100.000 zł.

W pierwszej klasie jest jedna wygrana, która wynosi 100.000 zł. W drugiej klasie są już dwie w trzeciej — trzy, w czwartej — cztery. Razem dziesięć wygranych po 100.000 zł. każda. Gdy więc w poprzedniej loterii podobnych wygranych było tylko trzy — obecnie w 31-ej loterii mamy ich dziesięć, szanse więc zdobycia majątku są trzy razy większe, niż poprzednio.

Miljon złotych hipnotyzuje swym ogromem i swą ilością. Ale przecież każdy, kto ciężko pracuje na chleb dla siebie i najbliższych, wie dobrze, jak olbrzymią sumą jest nie tylko milion, lecz i sto tysięcy złotych. Sto tysięcy złotych — to zabezpieczenie bytu rodziny na całe życie.

Już 18 b. m. rozpoczyna się ciągnięcie I-ej klasy; losy pierwszych 100.000 zł. rozstrzygną się zatem za kilka dni.

Ku czci zmarłych adwokatów.

Onegdaj odbyło się w Ratuszu posiedzenie Zarządu Koła Adwokatów Rzeczypospolitej Polskiej pod przewodnictwem prezesa koła wiceprez. miasta mec. Klimeckiego, przy udziale kompletu członków Władz K. A. R. P. Na wstępie prezes w dłuższym przemówieniu oddał hołd pamięci zmarłych ostatnio wybitnych członków K. A. R. P. i tutejszej palestry śp. mec. Dra Bernarda Langroda, mec. Dra Tadeusza Kwiecińskiego i mec. Dra Juliana Gertlera. Równocześnie prezes złożył imieniem organizacji kondolencje obu wiceprezesom K. A. R. P. me. Dr. Jerzemu Langrodowi i mec. Dr. Zdzisława wowi Kwiecińskiemu, którzy w zmarłych utracili swoich ojców. Obecni oddali część pamięci swych seniorów przez powstanie.

WSTRZYMANIE POPULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ DO LASU WOLSKIEGO.

Dyrekcja Miejskiej Kolei Elektrycznej podaje do wiadomości, że prowadzony w porze letniej w niedzielę i święta popularny ruch autobusowy z ul. Podwale do Lasu Wolsk. wstrzymuje się zupełnie z dniem 29 października br.

Prosimy P. T. Abonentów o nadsyłanie prenumeraty za październik.

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zalegających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać.

Kierownictwo kopalni zawińło śmierć 14 Polaków.

Katastrofa górnicza w St. Pierre la Palud, koło Lyonu, której ofiarą padło 14 górników polskich zaczyna nabierać cech skandalu, który zatacza coraz szersze kręgi. Natychmiast po katastrofie daly się słyszeć głosy, że winę ponosi całkowicie kierownictwo kopalni, które prowadziło eksploatację w warunkach nie dających najmniejszej gwarancji bezpieczeństwa zatrudnionym górnikom. Opinji tej daje wyraz ogłoszony w dziennikach protest sekretarza Związku Syndykatów skierowany do prefekta dep. Rodanu, charakteryzujący dobitnie skandaliczne warunki pracy i bezpieczeństwa w kopalni i domagający się interwencji władz państwowych.

Bardzo ostre słowa krytyki pod adresem dyrekcji kopalni i władz padły również w przemówieniach pogrzebowych, wygłoszonych przez przedstawicieli związków robotniczych. Również polski konsul Czosnowski w przemówieniu przypomniał społeczeństwu francuskiemu, że robotnicy polscy swoim trudem i niejednokrotnie ofiarą swego życia przyczyniają się do dobrobytu Francji. Ze zrozumienia tego faktu zarówno przez towarzyszy pracy jak i pracodawców powinno wypływać odpowiednie traktowanie emigracji polskiej we Francji.

Od soboty dnia 6 b. m. w kinoteatrze „Apollo”

Najdoskonalszy twór naszej epoki! — Najwspanialszy poemat miłosny, jaki zna ludzkość

IMPERATOROWA

na cesarskim dworze. — Miłostki euryec. — Genjalna kreacja najsławniejszej artystki ekranów najpiękniejszej kobiety, za Marleny Dietrich którą szaleją miliony. STERNBERGA pamiętnego twórcy „Merokka”, „X 27”, „Exspresu z Szanghaju”! — Cały świat żyje pod znakiem tego filmu!

Szalony romans — Moment pełne humoru. — Zabawy

skiego „Lekkomyślna siostra”, która ukaże się w najbliższych dniach.

OPERA KRAKOWSKA po przerwie wakacyjnej wznowia swą działalność w Krakowie i daje w poniedziałek 22 bm. arcydzieło R. Wagnera „Lohengrin” w opracowaniu muzycznym dyr. B. Wallek-Walewskiego, w inscenizacji reżysera J. Stepińskiego. W operze tej wystąpi Antoni Golebiowski, znakomity tenor opery warszawskiej, najdoskonalszy dzisiaj wykonawca partji „Lohengrina”. Elż będzie świetna śpiewaczka Françoiska Platówna, Teiramudem zaś baryton opery warszawskiej Eugeniusz Narożny. W partji Króla wystąpi Adam Mazanek który odniósł sukces w warszawskiej operze, śpiewając w ubiegłą sobotę partję Kardynała w „Żydówce”.

„**CUDOWNE DZIECKO**” ANTOS WASSER MANN, 7-letni niezwykle pianista, a także kompozytor, który swoją dojrzałą i pełną uduchowienia grą wprawia w podziw słuchaczy, wystąpi z jedynym koncertem w niedzielę dnia 21 bm. w Starym Teatrze.

Odnowienie Kościoła św. Wojciecha.

Prace restauracyjne dokola kościółka św. Wojciecha prowadzone pod kierownictwem inż. St. Strojka, posunęły się znacznie naprzód. Ukończono już wykop dookoła kościoła, sięgający przeszło 3 metry w głąb od terenu, odsłaniając w ten sposób ściany na dawnej ich wysokości, aż do odsadzki fundamentowej wraz z dawnym portalem romańskim, ze stopniami. W trakcie wykonywania wykopu znaleziono znaczną ilość **czaszek i kości ludzkich**, które przekazano do zbadania Instytutowi Antropologicznemu Uniw. Jag.

Zainteresowanie wśród historyków sztuki

ki wzbudziło odkrycie koła narożnika południowo-wschodniego wielkiego kamienia, pionowo głęboko w ziemi osadzonego, o nieregularnych kształtach, górą zwężonego. Kamień ten służył prawdopodobnie jako odbiór chroniący narożnik kościoła i stopnie portalu ówczesnego głównego wejścia, znajdującego się na poziomie o 2 i pół m. niższym od obecnego terenu. Bliższe badanie stanu kościoła wykazało, że potrzebuje on **gruntownej rekonstrukcji**, tak zewnątrz jak i wewnątrz — połączonej oczywiście z dość znacznymi kosztami. Niewątpliwie, że znajdują się ofiarodawcy, którzy przyczynią się do uratowania tego bezcennego zabytku.

19 letnia uczennica skooczyła z V piętra.

Wczoraj rano około godziny 7 przy ul. św. Stanisława 15 targnęła na swe życie 19-letnia uczennica Lea Winter, wyskakując z V piętra na bruk. Do samobójczynie wezwano Pogotowie ratunkowe, którego karetka odwozła ją na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza. Lea Winter doznała złamania nogi i reki, wstrząsu mózgu oraz krwotoku. Powód samobójstwa nie znany.

Z procesu przeciw 11 komunistom.

Wśród galerji świadków, zeznających w procesie przeciw 11 komunistom przesunęło się szereg ciekawych sylwetek ludzi, którzy w różnych okolicznościach stykali się z oskarżonymi. Najwięcej zainteresowania budzą zeznania funkcjonariuszy policji, a dalej zeznania ludzi, którzy swego czasu byli komunistami. Do ostatniej kategorii należeli świadek Mazurkiewicz, dalej świadek Gotlieb, oraz Chil Toyer. Zeznania ich przeważnie obciążają oskarżonych.

Życie gospodarcze

Pokrywanie deficytów budżetowych pożyczkami.

We wrześniu minęło pierwsze pół roku go spodarki budżetowej. Dochody w tym okresie wyniosły 1.032 milj. złotych, a więc w stosunku do ogólnej sumy dochodów preeliminowanych na rok bieżący, t. j. 2.136 milj. zł wyniosły 48,32 procent. Ze zdolano uzyskać ten względnie korzystny rezultat, jest to wynikiem wyłącznie tej okoliczności, iż do zwyczajnych dochodów skarbu zostały zaliczone wpływy z pożyczki narodowej, zarachowane na budżet ministerstwa skarbu.

Wydatki w pierwszym półroczu b. r. wyniosły identyczną sumę 1.032 milj. zł., a więc w stosunku do ogólnej sumy wydatków preeliminowanych (2.184 milj. zł.) — 47,26 procent.

Ponieważ w przyszłym roku pożyczka narodowa nie będzie już mogła służyć na pokrycie deficytu budżetowego, przeto rząd projektuje — według wersji krążących w sferach gospodarczych — nową operację kredytową wewnętrzną. Podobno tym razem wchodziłaby w grę pożyczka o nieco wyższym oprocentowaniu niż pożyczka narodowa, natomiast subskrybowana wyłącznie przez towarzystwa ubezpieczeń i większe przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe.

Zatarg sekwestratorów

żyrardowskich z robotnikami

W Żyrardowie wynikł ostatnio zatarg między sekwestratorami sądowymi a robotnikami. Ci ostatni wystąpili do inspektora pracy ze skargą na sekwestratorów, a specjalnie przeciwko p. Średnickiemu o złamanie umowy zbiorowej, przez zmniejszanie umówionych stawek za pracę. Robotnicy kwalifikują to, jako naruszenie art. 59 prawa o wykroczeniach, który mówi o złośliwym zmniejszaniu zarobków i grozi karą do 3 miesięcy aresztu. Podobno w tej sprawie ma być złożona skarga do sądu pracy. Postawiono żądanie, aby niedopłacone poważne sumy zostały zwrócone robotnikom, a na wypadek niewypełnienia tych żądań nastąpi strajk.

Przed komercjalizacją poczty.

W ministerstwie poczt i telegrafów utworzona została specjalna komisja, która ma za zadanie przeprowadzić komercjalizację przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”. W związku z tem ministerstwo zwróciło się do izb przemysłowo-handlowych o współpracę i informacje o dezyderatach sfer gospodarczych w tym zakresie.

Projektowane zmiany na poczcie dotyczyć mają manipulacji wewnętrznej i świadczonych przez pocztę usług.

Wprawdzie ostatnio wprowadzoną została rozporządzeniem Ministerstwa Poczt i Telegrafów z dnia 17 września b. r. obniżka niektórych opłat pocztowych, równocześnie jednak na pewnych odcinkach dokonano szeregu zmian taryfy, wysoce niekorzystnych dla życia gospodarczego. Dotyczy to przede wszystkim próbek towarów, listów o wyższej wadze, druków i przesyłek mieszanych, których przewóz pocztą w rezultacie tych zmian dla przemysłu i handlu przynosi podwyżkę opłat; ponadto niekorzystnym jest dla życia gospodarczego rozszerzenie granic dopuszczalnej wagi t. zw. przesyłek żywnościowych, których niska cena przewozu pocztą wyrządza ze względów konkurencyjnych poważne szkody. Sprawa rewizji taryfy pocztowej łącznie z całokształtem zagadnień, stanowiących przedmiot prac, prowadzonych przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów nad reformą metod działania przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” rozpatrywana jest obecnie na terenie Związku Izb Przemysłowo-Handlowych.

JAK UZYSKAĆ ZAŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI.

Szereg osób ubiega się w starostwach grodzkich o wydanie im zaświadczeń o niekaralności. W związku z zaprowadzeniem rejestru skazanych w ministerstwie sprawiedliwości, Ministerstwo wydało przepisy, które normują, jakie dane należy podawać w piśmie, domagającym się wydania takiego zaświadczenia. W podaniach, składanych w starostwach, należy podawać następujące dane: nazwisko rodowe i imię, względnie nazwisko użęta lub przybrane, imiona rodziców, dokładną datę urodzenia, nazwisko panięńskie matki, miejsca urodzenia (miejscowość, gmina, powiat), miejsce rzeczywistego zamieszkania (również miejscowość, gminę i powiat), oraz zawód. Brak powyższych danych powoduje dłuższą zwłokę w załatwianiu podań, gdyż dane te muszą być zbierane dodatkowo. W interesie ubiegających się o zaświadczenie leży szczegółowe wymienienie w podaniach wszystkich powyższych danych.

Dekret o osobistych świadczeniach wojennych.

Na ostatnim posiedzeniu rady ministrów w dniu 12 b. m. uchwalono nowy dekret Prezydenta Rzplitej o osobistych świadczeniach wojennych. Ma on znowelizować postanowienia ustawy z roku 1919, rozszerzając znacznie jej zakres działania. Państwowy aparat obronny ma być bowiem tak zorganizowany, aby umożliwić wykorzystanie w razie potrzeby wszystkich sił i zasobów społecznych dla celów obrony państwa.

W szczególności przyznane będzie prawo do korzystania ze świadczeń osobistych, poza władzami wojskowymi także i innym władzom państwowym i samorządowym, które również pociągnięte będą do pełnienia obowiązków na wypadek wojny. Prawo takie przyznane będzie państwowym, samorządowym, względnie nawet prywatnym instytucjom, organizacjom, przedsiębiorstwom i gospodarstwom wiejskim, których udział w obronie państwa polegać ma na wykonywaniu świadczeń rzeczowych.

Nowy dekret postanawia, że z chwilą wybuchu wojny i zarządzenia mobilizacji, powstaje z mocy samego prawa na obszarze całego państwa obowiązek ludności, wykonywania na rzecz państwa za wynagrodzeniem robót i usług bezpośrednio lub pośrednio potrzebnych do obrony państwa.

Ponadto rada ministrów może w drodze rozporządzenia wprowadzić obowiązek świadczeń osobistych na całym obszarze państwa lub jego części, o ile wymaga tego interes obrony państwa, potwierdzony uchwałą Rady Ministrów, lub na wniosek ministra spraw wewnętrznych. Obowiązek tych świadczeń trwa

przez cały czas wojny,

lub przez czas pozostawania wojska w stanie mobilizacji.

Świadczenia osobiste polegają na wszelkiego rodzaju pracy ludzkiej fizycznej lub umysłowej. Praca ta może być spełniana na rzecz władz państwowych, samorządowych i wszystkich instytucji pracujących w interesie obrony państwa.

Do świadczeń osobistych obowiązani są wszyscy mieszkańcy obojga płci od ukończonych lat 17 do ukończonych lat 60-ciu za wyjątkiem osób pełniących czynną służbę wojskową lub pomocniczą w służbie wojskowej, względnie osób, które są zwolnione od służby wojskowej na skutek reklamacji urzędu, instytucji, organizacji, przedsiębiorstwa, lub go spodarstwa wiejskiego, w którym są zatrudnione, duchowych, posłów na Sejm i senatorów, pracowników przedsiębiorstw Polskie Koleje Państwowe, oraz Polska Poczta, Telegraf i Telefon, pracowników polskich monopolów państwowych, którym przysługuje prawo eksterytoralności i członków ich rodzin. Powołani do świadczeń mogą wykonywać tylko te roboty, które odpowiadają ich zwyczajnemu zatrudnieniu, albo umysłowemu lub fizycznemu uzdolnieniu. W wypadkach nagłej konieczności ustąpić można od tej zasady.

Dekret przewiduje zaopatrzenie inwalidzkie dla osób, które przy wykonywaniu świadczeń wojennych osobistych uszkodzone zostały na zdrowiu, albo też i zasilek wojskowy dla rodzin tych osób.

B. prezydent Francji

Poincaré, zmarły nagle w Paryżu w 74 roku życia.

Prezes Polskiej Akademji Umiej.

o roli społecznej kupca.

W mowie, wygłoszonej na inauguracji Wyższego Studium Handl. w Krakowie oświecił prof. St. Wróblewski, prezes Polskiej Akademji Umiej. — zasady nowego kodeksu handlowego. Pod koniec swych interesujących wywodów — których treść podamy w najbliższym numerze — podkreślił ważność przygotowania naukowego w zawodzie kupieckim:

„Nie chcę bynajmniej twierdzić — mówił — iżby niemożliwym było — zarówno w dziedzinie handlu i przemysłu, jak i na każdym innym polu działalności ludzkiej — zdobyć miejsce przodujące pomimo braku przygotowania naukowego. Owszem, bynajmniej nie mam zamiaru burzyć legendy, która królów bawelny, czy stali wywodzi chętnie z najskromniejszych początków, kładąc im np. zaczynając karierę życiową od zajęcia czyszciciela butów. Ale przypominam sobie, że w czytanej niedawno bardzo zabawnej powieści włoskiej, emigrant, który po dłuższym pobycie w Stanach Zjednoczonych Ameryki Półn. wraca z pustymi rękami, wobec zawiedzionej rodziny usprawiedliwia się tem, że nie mógł dorobić się fortuny, bo przez cały czas, który spędził na emigracji, ani jedno miejsce czyszciciela butów nie było wolne.

Otóż obawiam się, że także w Europie takie uprzywilejowane przez los posady są przeważnie pozajmowane; w tych warunkach praca, oparta na wiadomościach, uzyskanych przez naukę, i kierowana tem samodzielnym myśleniem, jakie wyrabiają studia, daje nierównie większe szanse powodzenia. Lepiej więc dla jednostki przy-

swoić sobie w zakładzie naukowym znajomość zasad prawnych, rządzących obrotem, niż zdobywać ją własnym doświadczeniem, często wcale przykrem, a lepiej nietylko dla jednostki, lecz także dla społeczeństwa.

Prawda, że już Ruskin, jako piąty zawód — obok żołnierza, kapłana, lekarza i jurysty — wymienił kupca w szerokiemi słowami tego znaczeniu i jako jego powinność wskazał zaopatrzenie społeczeństwa w potrzebne dobra (to provide for it), podkreślając zarazem bardzo mocno obowiązki kupca wobec pracowników, zatrudnionych w jego przedsiębiorstwie, ale myśl tę roz-

winęli prawnicy, że wymienił tylko jedno z najgenialniejszych romanistów. Iheringa, który zwądz kupiecki określił jako placówkę służby społecznej, nie różniącą się w tym punkcie od innych zawodów, i znakomitego prawnika austr., Steinbacha, który przeciwstawiając ostro zarobek zawodowi wymienił jako znamienne cechy zawodu istnienie i poczucie obowiązków, których jednostce nie wolno zrzucić z siebie tylko z tego względu, że chce powiększyć swój zarobek.

Kto z studjów wyniósł znajomość zasad prawa, wyniósł razem z nią świadomość i poczucie zawodowych obowiązków wobec ogółu, a choć przyjdzie mu w dalszym życiu walczyć o byt, świadomość i poczucie tych obowiązków nawet w atmosferze walki zaniknąć nie powinny“.

Słaba tendencja cen zboża.

Na giełdzie zbożowej w Krakowie notowano we wtorek następujące ceny zboża i maki: Pszenica dworska czerw. stand. 19,50—19,75; biała stand. 19,25—19,50; targowa stand. 18,75—19,50; targowa stand. 18,75—19; żyto dworskie stand. 15,75—16; targowe 15,50—15,75; owies dworski stand. II. 16—16,50; targowy stand. 15,25—15,75; jęczmień dworski 16,50—18,50; targowy 16—16,50; groch Wiktorja 47—49; półwiktorja małopolski 39—41 zwykły jądany 30—33; polny pastewny 24—26; fasola biała 26—28; długa 28—29; Wachtel 22,50—23,50; makucho rzepakowe 13,50—14; lniane 16,50—17; soja śrut ok. 42 proc. 21—22; siano średnie 7,50—8; pottaw 5,50—7,00; konieczna pastewna 9—10; słoma długa 5—5,50; ziemniaki stołowe 3,75—4,50; rzepak zimowy bez worka 38—39; rzepik czyszczony słodki z workiem 37—38; siemię lniane 90 proc. 40—40,50; mak niebieski z workiem 130—135; konieczna biała 80—120; surowa czerwona 120—130; esparseta z workami 20—21; mąka pszenna gat. IA st. wym. 20 proc. 35—37; gat. IB 45 proc. 32,50—24; poznańska gat. ID 60 proc. 30,50—31; razowa 95 proc. 26—26,50; mąka żytnia okr. krak. I gat. 55 proc. 26—26,25 gat. I. 65 proc. 25—25,25; gat. II sitkowa 55 proc. 16,50—17; po wym. 65 proc. 14,75—15; razowa 19,75—20,25; mąka żytnia okr. Poznań gat. I st. wym. 65 proc. 26—26,50; otręby żytnie stan darto 9,75—10; pszenne średnie 9,50—9,75; pekał fabryczny z workiem; 24,50—25,50; pekał chłopski bez worka 21,50—22,50; siekanka jęczmienna fabryczna z work. 25—26; chłopska bez worka 23—24; kasza tatarszana cała 32—33; lamana 30—31.

Tendencja niejednolita, dowozy małe.

NOWO-OTWARTA

restauracja i bufet „ZACISZE“

przy ulicy SZEWSKIEJ 27 (róg plant)

pod kierownictwem (b. właśc. Kawiarni Ziemiańskiej)

P. WACŁAWA LIPINSKIEGO

połącz znakomite obiady, menu z 3-dań 1 zł. 60 gr

kolacje oraz śniadania wiedeńskie. Bufet obficie

zaopatrzony w zimne i ciepłe przekąski.

Taniej niż za cenę BILETU II. KLASY możemy podróżować

SAMOLOTAMI P. L. L. „LOT“

Odzis i codziennie w kinoteatrze dźwiękowym „ŚWIT“

Największa bomba humoru! — Dwie godziny nieopisanej wesołości!

PAT I PATACHON

jako

KOMPOZYTORZY

1001 najweselejszych kawałów! — Kapitalne dowcipy! — Niemilknące buragany śmiechu! W programie doskonałe dodatki dźwiękowe. — 2 godziny gwarantowanej zabawy.

Przedstawienia codziennie o godz. 5, 7 i 9. W niedzielę od godz. 3-ciej popoł. Ceny miejsc od 50 groszy. Karty zniżk. na sezon 1934-35 wydaje kasa kinoteatru.

Trzeci zamachowiec ujęty pod Paryżem.

Przez 4 dni błąkał się po lasach.

Paryż, 16. 10. (PAT.) Jeden z członków organizacji terrorystycznej Sylwester Malny vel Chalny, który zdołał uciec żandarmerji na dworcu Fontainebleau i przez 4 dni ukrywał się w lesie, został wczoraj ujęty na przedmieściu miasta Melun, na drodze, wiodącej do Paryża. Malny był nieostrożny i wstąpił na chwilę do kawiarni. Tam zwrócono na niego uwagę i zaalarmowano telefonicznie policję. Żandarmerja tym razem zdołała przybyć na czas i spiskowca ujęła. Nie stawiał on oporu. W komisariacie policji Malny oświadczył, że jest bardzo wyczerpany, gdyż od 4 dni nie jadł

i spał po rowach. Po 4 dniach błąkania udało mu się wydostać z lasów Fontainebleau i trafić do Melun. Tu kupił sobie pałto i czapkę, aby w ten sposób zmylić czujność p. licji. Przy aresztowaniu znaleziono 700 fr. i kompas.

Paryż (PAT.) Komisarjat policji w Melun ustalił tożsamość aresztowanego dziś podejrzanego osobnika. Jest to członek bandy terrorystów Malny. Przy aresztowaniu nie stawiał on żadnego oporu. Jak się okazało Malny od 4 dni nie miał nic w ustach. Był on u kresu sił. Przewieziony on zostanie do Paryża.

Przyznał się do udziału w spisku.

Melun, (PAT.) Po dłuższym badaniu Malny przyznał się do udziału w spisku przeciwko królowi Aleksandrowi.

Znaleziono walizę spiskowców.

Lozanna, 16. 10. (PAT.) W przechowalni na dworcu policja wykryła walizę, należącą do bandy terrorystów, którzy oddali ją na przechowanie w dniu wyjazdu do Marsylii. W walizie znajdowały się trzy stare ubrania, gwizdówka, pistolet systemu Mauzera, kal. 7.65, nabity 8-ma nabojami, pistolet systemu Waltera kal. 6.36, nabity 6-ma nabojami, oraz 18 magazynów zapasowych po 6 naboji.

Gdzie ukrywa się kierownik akcji?

Paryż, (PAT.) Potwierdzają się wiadomości o zidentyfikowaniu szefa bandy spiskowców, którzy dokonali zamachu na króla jugosłow. Kwaternik, podający się za Kramera utrzymywał łączność pomiędzy poszczególnymi organizacjami terrorystycznymi, dostarczał pieniądze i dawał bezpośrednie dyrektywy spiskowcom. On to zebrał całą grupę w Zurychu a potem w Lozannie. Dwie osoby z tej grupy przybyły do Szwajcarii z Monachium, a dwie inne wprost z Węgier. Jedną z nich był zabójca Kelemen vel Suk vel Georgjew. Eugeniusz Kwaternik, którego aresztowani Pospizil i Raiticz nazywali „delegatem“ znał kilka języków. Francuskim władał bardzo biegle. Organa śledcze są zdania, że zarówno Kwaternik, jak i reszta spiskowców, pozostających dotychczas na wolności, ukrywa się albo w Szwajcarii albo nawet w samym Paryżu. Policja francuska, jugosłowiańska i szwajcarska dokładają wszelkich starań, aby natrafić na ślad spiskowców.

Granica franc.-szwajcarska w stanie alarmu.

Cała policja genewska i lozańska jest zaalarmowana. Wszystkie szosy i granica francusko-szwajcarska są pilnie strzeżone. Poza to policja genewska przeszukała wydawczyńnię chorwackiego biuletynu prasowego. Śledztwo w Szwajcarii prowadzone jest m. in. z tego powodu, że wedle przekonań policji, gdyby projektowany zamach nie udał się w Marsylii lub w Paryżu, zostałby dokonany w Lozannie, dokąd król miał przybyć z Paryża dla zasięgnięcia porady u lekarza specjalisty chorób gardła.

Co wykaże daktyloskopia?

Białogrod, (PAT.) Policja sokojska nadesłała policji białogrodzkiej odciski palców Georgjewa. Dzisiaj policja jugosłowiańska przesłała te odciski policji francuskiej do Marsylii. Jutro prawdopodobnie nastąpi ekshumacja zyłok zabitego Georgjewa, celem ustalenia, czy nadesłane odciski palców odpowiadają odciskom jego palców.

Kondolencja polskich muzułmanów.

Białogrod (PAT.) Muzułmanie polscy nadesłali głowie jugosłowiańskich muzułmanów Reis Mlemie depeszę kondoleneyną spowodu tragicznej śmierci króla Aleksandra. Depeszę podpisał mufti polskich muzułmanów z Wilna Szykiewicz.

Prez. Lebrun i marsz. Petain w Białogrodzie.

Paryż, 16. 10. (PAT.) Prezydent Lebrun wyjechał do Białogrodu o godz. 19.45, żegnany na dworcu przez członków rządu. Prezydentowi republiki towarzyszy marsz. Petain i delegacja izby deputowanych.

Ludowcy chorwaccy lojalni wobec regencji. Nie podejmą jednak współpracy z obecnym rządem jugosł.

Białogrod, 16. 10. (PAT.) Przywódca byłej ludowej partii chorwackiej, dr. Maczek, zwrócił się do marszałka dworu, prosząc o zakomunikowanie królowej Marii i ks. Pawłowi wyrazów największego współczucia z powodu zgonu króla Aleksandra i oświadczenia, że za wszelkie stoi do dyspozycji, o ile tego zażąda regencja. Deklarując gotowość współpracy z regencją, dr. Maczek zastrzega się, że współpraca ta nie będzie możliwa z obecnym rządem. -- Wiadomość ta wywołała w Białogrodzie dużą sensację.

A więc działała „piątka“.

Melun, 16. 10. (PAT.) Aresztowany wczoraj Malny vel Silny oświadczył w dalszych zeznaniach, że miał dokonać zamachu bądź w Marsylii bądź w Paryżu. Trzej spiskowcy przybyli do Zurychu w dniu 26 września i spotkali się tam z dwoma innymi. Dwaj spiskowcy odjechali do Francji przez Evian trzej zaś przez Thonon, a następnie wszyscy spotkali się w Paryżu.

Malny i Kelemen odjechali razem do Marsylii lecz Kelemen sam dokonał zamachu.

UROCZYSTA DELEGACJA RUMUNJI.

Bukareszt 16. 10. (PAT.) Dziś wieczorem odjeżdżają do Białogrodu celem wzięcia udziału w pogrzebie króla Aleksandra: król Karol, ks. Mikołaj, min. Titulescu, marsz. Prezan, gen. Angelescu i min. komunikacji Franosovici.

Bukareszt, 16. 10. (PAT.) Rocznicą urodzin króla Karola obchodzona była dziś bardzo skromnie ze względu na żałobę dworską, zarządzoną po zgonie króla Aleksandra.

ksandra. Na uroczystym Te Deum obecni byli członkowie rządu, korpus dyplomatyczny i szereg dygnitarzy państwowych.

Warszawa, 16. 10. (Telef.). Staraniem poseistwa jugosłowiańskiego odbędzie się 18 b. m. o godz. 11 w cerkwi prawosławnej na Pradze nabożeństwo żałobne za duszę s. p. króla Aleksandra.

Przebudowa portu w Londynie.

Londyn, 16. 10. (PAT.) Ministerstwo komunikacji opracowało nowy plan wielkich robót przebudowy portu londyńskiego. Roboty te, których koszt wyniesie ma półtora miliona funtów szterlingów, będą miały na celu przebudowę dojścia do portu i dróg doń prowadzących. Projektowane jest więc poszerzenie i unowocześnienie dróg już istniejących oraz budowa 10 nowych mostów.

O pewną transakcję wymienną w Ameryce.

Warszawa, 16. 10. (Telef.). Prowadzone są rozmowy w sprawie poważnej transakcji transzacyjnej między Polską a Stanami Zjednoczonymi. Banki amerykańskie podjęły się sfinansowania dostawy do Polski olbrzymiego transportu bawełny w ilości ok. 100.000 tonn, co stanowi półroczne zapotrzebowanie naszego przemysłu na ten surowiec. Wzajemian za to Ameryka zobowiązuje się wywieźć z Polski różne artykuły przemysłowe i płody rolnicze.

Warszawa, 16. 10. (Telef.). Wiceminister spraw zagranicznych p. Szeimbek przyjął dziś posła węgierskiego Matouszke.

Polacy amerykańscy dla powodzian złożyli dotąd przeszło 70 tysięcy dolarów.

Nowy Jork, 16. 10. (PAT.) W wyniku akcji prowadzonej na rzecz powodzian, dotychczas przesłano za pośrednictwem linii Gdynia -- Ameryka 69.679 dolarów.

Wczoraj na posiedzeniu tutejszego komitetu obywatelskiego gener. konsul Marchlewski złożył sprawozdanie o sytuacji wskazując na konieczność dalszej pomocy wobec ciężkiego położenia w jakim znajdują się powodzianie z nadchodzącą zimą. Komitet uchwalil energicznie

kontynuować zbiórkę. Ten sam temat poruszył w swem przemówieniu general. konsul w Filadelfji na zjeździe Polek stanu Pensylwanja. Zjazd wręczył generalnemu konsulowi czek na 500 dol. na pomoc ofiarom powodzi, a prócz tego 50 dolarów wpłynęło anonimowo.

Również w innych osiedlach polskich kontynuowana jest zbiórka na rzecz powodzian z Małopolski wschodniej.

Proces o zamordowanie męża-oficera.

Warszawa, 16. 10. (Telef.) Dziś w Sądzie Okręgowym Karim rozpoczął się proces Edwardy Teodory Polackzkiej, która 8 lipca ubiegłego roku zadusiła swego męża por. Stefana Polackza. Polackzowie pobrali się w Charkowie i mieszkali w Polsce kolejno w Łodzi, Wilnie, Krakowie. W ciągu kilku lat pożycia małżeńskiego przyszło na świat dwoje dzieci. W Krakowie stosunki między małżonkami popsuły się do tego stopnia, że musiały ingerować władze wojskowe. Na wiosnę 1933 r. przeniesiono por. Polackza do Modlina, dokąd udał się on sam. Ósmego lipca przybyła do Modlina Polackzka z dziećmi, gdzie zaraz rozpoczęły się awantury. Polackzka uderzyła męża w twarz, rzuciła się na niego z nożyczkami i zraniła poważnie w czoło. Por. Polackza opatrzył lekarz kpt. Piechowski. Po jego wyjściu awantura między małżonkami powstała ponownie i była jeszcze gwałtowniejsza. Por. Polackzek był na pół przytomny wskutek upicia się wódką. W pewnym momencie awanturowane małżonstwo wyszło do ogrodu, gdzie zaczęła się bójka. Polackzka obaliła męża na ziemię i zarzuciła mu na szyję sznurek. Kiedy po chwili z ust Polackzki popłynęła krew, żona odskoczyła od niego. Wszelki ratunek był już spóźniony, Polackzek już nie żył.

Oskarżona siedzi na ławie podsądnej skulona, wygląda na kobietę zupełnie złamaną. -- Zeznaje głosem cichym, czasem wybucha płaczem. Wedle jej zeznań pożycie z mężem przedstawiło się jako pasmo udręceń. Polackzka twierdzi, że mąż był alkoholikiem, zdradzał ją systematycznie, znęcał się nad nią, nie dbał ani o nią, ani o dzieci. Krytycznego dnia por. Polackzek nie chciał wpuścić do mieszkania ani żony, ani dzieci i rzucił się na żonę. W obronie własnej mając w ręku kawał sznura rzuciła się Polackzka na męża i, jak mówi, nie zdając sobie sprawy zarzuciła mu na szyję sznurek, co się później stało nie wie.

Ekspertcy lekarscy orzekli, że poczytalność oskarżonej jest ograniczona.

KTO PRZYBYWA Z PREMIJEREM WĘGIER?

Warszawa, 16. 10. (Telef.) Z ministrem spraw zagranicznych Węgier Goemboeszem przybywają do Warszawy: szef departamentu polit. węg. min. spr. zagr. Bachacz Essenyi i szef biura prasowego węgierskiej rady min. Mengele.

Warszawa, 16. 10. (Telef.). Proces sekretarza związku zawodowego szweców Śmietniańskiego, oskarżonego o zamordowanie administratora Korgolda zakończył się wyrokiem sądu okręgowego, który skazał oskarżonego na 10 lat więzienia.

Z ostatniej chwili.

Mordercą króla macedończyk Georgjew Ustalono na podstawie odcisków palców.

Sofja 16. 10. (PAT.) Policja bułgarska otrzymała z Paryża odciski daktyloskopijne Kele-

meńskiego i po potównaniu nadesłanych odcisków z odciskami palców macedończyka Georgjewa, stwierdzono, iż należą one do tej samej osoby.

Nowo-otwarty
ZAKŁAD POGRZEBOWY „HUMANITAS“ W KRAKOWIE
przy ul. Blich L. 3. Tel. 111-04 i 181-04.
(właśc.) S. Stawowiak.
Urządza pogrzeby od najskromniejszych do najwspanialszych, oraz ekshumuje i przewozi zwłoki do wszystkich krajów Europy.
Ceny konkurencyjne!

GIELDA WARSZAWSKA.
Warszawa, 16. 10. (Telef.). Giełda dewizowa: Belgja 123.60, Holandia 358.80, Kopenhaga 115.30, Londyn 25.82, Nowy Jork 5.24, Paryż 34.90, Praga 22.10, Szwajcarya 172.67, Sztokholm 133.20, Włochy 45.33, Berlin 213.50. Tendencja niejednolita, obroty mniej niż średnie. Dolar prywatnie 5.23, rubel złoty 4.58, dolar złoty 8.91, marka niemiecka 19.00, funt szterlingów 25.79.
Papiery procentowe: budowlana 48.00, stabilizacyjna 78.00, inwestycyjna serjowa 121.50, inwestycyjna 118.00, premjowa dolarowa 54.00, konwersyjna 68.00, dolarowa 74.25, listy i obligacje banków państwowych bez zmian.
Akcje: Bank Polski 95.75, Węgiel 3.80, Lilpop 11.00, Modrzejów 3.80, Ostrowiec 20.80, Parowóz 7.05, Starachowice 14.00, Haberbusch 34.25. Tendencja dla pożyczek państwowych mocniejsza, dla listów zastawnych przeważnie mocniejsza, dla obligacji Warszawy mocniejsza. W obrotach prywatnych dillonowska 86.00.

Warszawa, 16. 10. (Telef.) W Warszawie obradowała rada elektrotechników polskich, do której wchodzi 14 przedstawicieli wszystkich ośrodków elektrownianych w Polsce. Ochodziło o obniżkę cen prądu elektrycznego. Obniżka cen węgla o 10 proc. spowoduje automatycznie obniżkę taryfy elektrycznej o 5 proc. Postanowiono podjąć zabiegi, ażeby ceny węgla przemysłowego oraz taryfy na jego przewóz zostały obniżone równomiernie z cenami i kosztami przewozu węgla opalowego.

Strajk w Pięciukościolach zakończony.

Budapeszt, 16. 10. (PAT.) Strajk górników w Pięciukościolach zakończył się dziś przedpołudniem. Prowadzone pomiędzy przedstawicielami rządu a delegatami górników rokowania doprowadziły do całkowitego porozumienia. Po przyjęciu przez strajkujących zaproponowanych przez rząd warunków, 738 robotników opuściło kopalnię po 108-godzinnym strajku. -- Wiadomość o przerwaniu strajku przyjęta została wszędzie z wielkim zadowoleniem.

B. PREZ. POINCARE SPOCZNIE W GROBIE RODZINNYM.

Paryż 16. 10. (PAT.) Zwłoki b. prezydenta Poincarego będą przewiezione w sobotę bezpośrednio po ceremoniach w Notre Dame i Pantheonie do Hubercourt, gdzie złożone zostaną w grobach rodzinnych. W pogrzebie, który będzie miał charakter ściśle intymny, wezmą z ramienia rządu udział Herriot i Tardieu.

